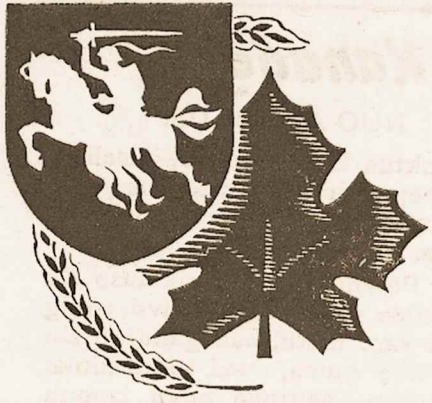

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr 33 (279) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1952 m. RUGPJUTIS-AUGUST 20 d.

PRICE 10 ct. XII METAI

Lietuviškieji reikalai eina geryn

Pirmosios žinios apie naujosios įvykių VLIKE, kaip dabar tas jau aiškiai matyti, buvo gana apamos, labai bendros. Tai ir nesunku suprasti, nes po tiekios kankinimosi, stailga lyg pratrūkus tam aklasto- viui, viskas veržė veržėsi, kaip sakoma, spontaniškai, savaime taip, kad kiti net nesmagiai jau reikalas aiškėja tiksliau, jis įgauna ir ryškesnius konturus. Dabar jau matyti, kad

įvykiai VLIKE turi giles- nes šaknis,

kurias ligšiol pasitraukusieji slėpė, kasdami po žeme. Bet, kaip viskam ateina galas, taip ir tiems įvykiams pribrendo laikas.

Iš VLIKinių sferų išplaukia žinios ryškina padėtį ta prasme, kad KD grupėje pasidaręs gana žymus plyšys. Žinoma, tai gali būti užtaisyta, kaip jau ne vieną kartą buvo tas padaryta. Kas įdomu, padaryta taip, kad kiti net nesaugiai jau tēsi. Bet... kas bus, pamatysime, o dabar vis dėlto yra tas, kad skilimo plyšys susidūrė toks platus, jog jau aiškiai matomas visai visuomenei.

Tiesa, niekam iš to jokio džiaugsmo, tiktai

senuosius KD veikėjus reikia pasveikinti,

kad jie kol kas laikosi tūlo principo. Matyt, pasitraukusieji jau pakirto jų bet kokį pakantumą, jau peržengė visas ribas.

Konkrečiai kalbant, reikalas, kaip girdėti, yra gana medžiaginis, kuriuo pasitraukusieji buvo labai interesusi, bet kurį pagaliau ima tvarkyti pats VLIKas. O juk jautriausia žmogaus vieta — kišenių. Ypač kai jis bandomas pridengti... idėjomis ir kilniais, net Dievą ir Tėvynę siekiančiais, idealais.

Naują būseną VLIKE sveikina

gausybę VLIKo narių gau namų laišku.

Nuostabu net konstatuoti, kad pasitraukus kraštinianams, VLIKE, kaip sako jo nariai, už viešpatavusi visai naują atmosferą. Patys VLIKo nariai stebisi, kad dingę griežti skirtumai ir visi gražiausiai susitarę. Nes, esą, smulkmenos, dėl kurių tas pats asmuo abejoja, reikšmės nesudaro. Svarbu, kad svarbieji reikalai sutaria mi vieningai. Tas jau Jūsų ko respondentų ipareigoja prausti žinių, kurios žadina geras viltis ir ugdo pasitikėjimą ateitimi.

Laukiamas Vykdomosios Tarybos pirmininkas.

Ir ruošiamasi griebtis darbo. Kai prof. K. Žalkauskas tvarkys Vykdomosios Tarybos, VLIKo pirmininkas prel. M. Krupavičius jau esąs sutaręs pasimatyti su min. St. Lozoraičiu, su kuriuo dabar jau tikimasi rasti kitą kalbą. Ir čia naujos perspektyvos ir geresnės viltys. Ypatingų komentarų susilaukė

dr. Bačkio laikysena.

Jis, kurį KD grupė vis vadino „nepartiniu kataliku“, gatigale, VLIKo ekstremistų veikiamas, nuėjo net ir ne su KD grupe, bet su Diplomatais. Ir net atsisakė jam VLIKo teikiama kai kurių privilegijų. Tas faktas, be abejo, prisidėjo prie to, kad senieji KD grupės žmonės prikištinai gavo dar vie

ORO PAŠTU IS TREMTIES.

na įrodymą, kad tvinkstantį so pulį reikia operuoti. Prisibijo ma tiktai, kad tai nebūtų blogybinis navikas. Bet visi skaičiavimai esą rodą, kad tai tiktai operuojamasis sopulys. Na, negalima tam nepritari: svarbu gi, kad visuomenės organizmas turėtų sveikus narius, o tokiais neabejotinai reikia laikyti ir politines organizacijas.

Juoką čia kelia visiems žinoma detalė.

Esą iš VLIKo pasitraukė net „dvi grupės“. O tuo tarpu visiems esą gerai žinoma, kad ten jokių grupių nėra: kai tik tai kur reikia, tai tas pats asmuo atstovauja bet kurią. Zodžiu, pagal reikalą, bet kalbama apie „atskiras grupes“.

SAVAITINĖ PASAULINIŲ ĮVYKIŲ APZVALGA

Praėjusi savaitė politiniame žmonių gyvenime nieku ypatinga nepasizymėjo. Ji praėjo smulkiuose, palyginti, kovose, kurias veda demokratinis pasaulis su komunistine diktatūra. Visa tai galima įvertinti senu terminu —

TEBEVYKO ŠALTASIS KARAS,

kuris didžiausią kovos lauką tu rėjo Austrijoje, nerimstancijoje dėl tebeaikomos okupacijos ir nepertraukiamo sovietinio jos taikos sutarties sabotavimo.

Tai didelė dvidešimtojo amžiaus gėda, kad valstybė, kuriai iškilmingai buvo pažadėta laisvė ir nepriklausomybė, jau septinti metai tebeaikoma okupuota. Bet komunistai gėdos neturi. Neturi ir sąžinės. Todėl Austriją tebetrypia, tebeišnaudoja ir tebeprivartauja, nors vakarų valstybės vėl ir vėl pa reikalavo pagaliau sudaryti tai kos sutartį ir baigti Austrijos okupaciją.

Nežiūrint tačiau, kad

MASKVA VISUOSE OKUPUOTUOSE KRASTUOSE STATO SAVO PATIKETINIUS,

paskutiniu metu ir Vengrijoje pastatė savo auklėtinį ir Rusijos pilietį Rakosy, vis dėlto pa brėžiama, kad Vengrijoje ne tiktai nenuslopintas, bet dar stipriau plačiasi darbininkų tarpe socialdemokratinis judėjimas. Komunistai neranda prie monių tam judėjimui sutrukdyti.

Rusijos ir jos pavergtų kraštų gyvenimo žinovai pripa- ma.

SOVIETINĖ VERGIJA MOKINA DARBININKUS PRIEŠINTIS.

Sovietų Sąjungoje žmonės yra vyriausybės priversti dirbti, ne laisvi. Sovietų darbininkai yra įstatymais baudžiami už pasivėlavimą, tinginėjimą, neatykumą, darbo apleidimą be leidimo (kuris gali būti su laikytas visam gyvenimui), atsisakymą nuo perkėlimo, sugadinimą arba nesiskaitymą su fabriko nuosavybe, ir tt. streikavimą žiūrima kaip į kontrevoliucinį veikimą ir dėl to galima būti nubaustam mirties bausme.

Iš sovietų darbininkų reikalaujama 8 val. darbo dieną, šešias dienas savaitėje. Minimalinis atlyginimas nėra garantuojamas. Akordinis darbas yra normalus dalykas. Privertiniai atskaitymai sumažina atlyginimą nuo 15 iki 20 proc. Vi

tačiau susidariusią viltingą būseną, anot Maironio,

„pasveikinkime kaip naują rytą“

ir palinkėkime, kad jis prašvįs tų į giedrią dieną.

Pagal... gal ir Jūsų ko respondentui neteks lieti rašalo ir eikvoti Liufpostui (oro paštui) bereikalingų pfeiningių. Daug maloniau jau ir dabar rašyti apie geresnes, viltingesnes nuotaikas, ir, kas svarbiausia, numatymus, jog pagaliau lietuviai susiras kelius į sugyvenimą, bendrą darbą ir visas jėgas paaukos didiesiems Tėvynės ir Tautos reikalams. (hlj).

— 5-tųjų Indijos nepriklausomybės sukaustuvių proga Nheru kreipėsi į tautą išpėdamas nepasiduoti nei komunistui, nei fašizmui.

si atlyginimai yra vyriausybės nustatyti ir dėlto jie negali būti diskutuojami. Jeigu darbininkas du kartų po 20 minučių arba daugiau per mėnesį pasi- vėlina, jis gali būti nubaustas metais sunkių darbų kalėjimu.

Yra teisybė, kad darbo disciplina Sovietų Sąjungoje yra griežtesnė ir žiauresnė negu kurioje nors kitoje sistemoje, kuri buvo pritakyta kenčiančiai žmonijai.

Šitos sąlygos, kai tiktai darbininkai paragauna sovietinės „laimės“, okupuotose kraštuose, kurie dar nespėti įtikinti klausyti komunistų diktatūros kančias ir kulkosvaidžio, ir priešinasi. Nieko nepadaeda ir caro Stalino vietininkų skyrimas.

MASKVOS VIETININKAI PASKIRTI JAU Į VISUS OKUPUOTUS KRASTUS.

Berlynas turi Pick, Vengriją Rakosy, Lenkiją Rokosovskį, Čekoslovakiją Gotvaldą. Visi jie Maskvos auklėtiniai ir Rusijos piliečiai. Maskva mano, kad jie geriau atliks pavergimo darbą. Bet „sunku sulaukyti upės bėgimą“ — darbininkai nepasiduoda.

MASKVOJE 7.000 KOMUNISTŲ PARTIJOS SEKRETORIŲ,

žmonių pinigais apmokamų, seka žmones, o visoje Rusijoje jų yra apie pusę milijono. Tai parazitai, kurie naudojami darbo žmonių darbo vaisiais ir slopina laisvės reikalavimą.

Beje, minimos Kominformo sukaustuvių, bet pirmiausia pri simenama, kur yra jo steigėjai?

KOMINFORMO STEIGEJŲ LIKIMAS:

Ždanovas, sumanytojas, steigėjas, staigiai „mirė“; Dimitrovas „išgydytas“. Kostovas pakartas; Raj — taip pat; Slanskis kalėjime laukia kartuvių; Pauker laukia tokio pat likimo; Berman — pašlijęs ir jo likimo kryptis ta pati. Taip Maskva atsilygina savo įgaliotiniams ir darbininkams. Ne nuostabu, kad

RYTINĖJE VOKIETIJOJE PRASIDĖJO DARBININKŲ MAIŠTAI,

kuriems malšinti nepakako policijos ir reikėjo šauktis rusų kariuomenės pagalbos. Nenuostabu, kad 40 mylių nuo Berlyno darbininkai išsprogdino kar o amunicijos fabriką.

Kad kaip nors galėtų paslėpti šituose nesklaidumus, soviet

Iš bendros Kanados skautų stovyklos 1952 m. senieji skautai (iš kairės): V. sktn. J. Bulota, vyr. sk. Skrinskas, kun. Kulbis ir Vyr. skautų V. S. St. Kai rys. Inž. St. Kairys yra „Skautų Aido“ redaktorius, o inž. J. Bulota yra „NL“ skautų skyriaus vedėjas.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

ISTRAUKOS IS SOVIETINĖS VILNIAUS „TIESOS“.

Lietuviui Maskvoje parodė Ameriką...

Šiaulių statybos tresto Nr. 4 priemonės mums padėjo kasdien išsaugoti po keliasdesimt kas I. Jankauskas prieš kiek laiko buvo nuvykęs į Maskvą „pasimokyti pas garsius šalies statybininkus“.

Jis pasakoja, „naujųjų“ jis ten išmoko ir kaip jas pritaikė Šiauliuose: „Pirmiausia aš atkreipiau statybos aikštelės darbų vykdytojo V. Kupsčio dėmesį į tai, kad atvežtas į statybos aikštelę plytas nesuverstų kaip pakliuvo, o sukrautų jas tvarkingai. Tada jų mažiau susidaužė. Vėliau, kada pagalbiniai darbininkai perduoda plytas transporteriu arba keltuvu mūriniams, taip pat plytas dedamos tvarkingai, o ne metamos natsargiai į krūvą, kaip tai buvo daroma anksčiau. Tai atrodo smulkmena, tačiau sios

„Mes apskaičiuojame, kad jeigu visi tresto statybininkai sutauptų nors 5 proc. plytų, tai šiemet būtų iš viso sutaupta ta 250 tūkstančių plytų. Iš tokio kiekio plytų galima pastatyti apie 20 butų gyvenamą namą!“

„Trete silnai organizuojamas darbas. Dažnai pasitaiko, kad mūsų brigada rytais turi po pusę valandos stovinėti be darbo, nes laiku neatvežamas skiedinys iš centrinio skiedinio paruošimo mazgo. Taupant statybines medžiagas, spartinant darbą, daug gali padėti geras mechanizmas išnaudojimas. Tačiau ir mechanizmai pas mus išnaudojami blogai. Beveik metus stovėjo be darbo du tinkavimo agregatai, vie nas jų ir dabar nedirba. Trete yra 6 puikūs dažymo aparatai, kurie taip pat šiemet dar beveik visai nebuvo panaudoti.“

„Mano brigada viena pirmųjų respublikoje buvo gavusi puikios kokybės brigados vardą. Tresto vadovai nesudarė reikiama sąlygų mūsų darbui, brigada suiro ir dabai pas mus nėra nė vienos puikios kokybės brigados“.

„Blogai pas mus rūpinamasi jaunų darbininkų gyvenimu. Štai mano brigados jauni mūrininkai nuolat skundžiasi netvarka bendrabutyje. Lovos baltiniai keičiami retai, dažnai pritrūksta vandens, ne visuomet būna elektra“.

Tokia puiki tvarka sovietiniame rojuje, kurį piešia patys darbininkai per oficiozų „Tiesą“. Kanados ir JAV komunistų spauda šių žinių neperspaudina ir savo skaityto- jams nepateikia.

— Komunistai iš ryt. Berlyno atleido šimtus tarnautojų, kad jie gyvena vak. Berlyne.

KLB KR. TARYBOS NARIAI,

kurie Montrealy neturi pažįstamų, giminių ir norėtų, kad jiems būtų parūpinti butai, prašomi pranešti raštu tuo tikslu komisijos nariams: arba I. Ma liška, 1083 Crawford Bridge, Verdun, P. Q., arba „Nepr. Lietuvos“ red., 7722 George St., Ville Lasalle, P. Q.

AUKOJO „N. LIETUVAI“

Ona Rojienė, Lethbridge 4.00
K. Grudzinskas, Wellandport 1.00
Broliai Joci, Montreal 1.00
K. Sagaitis, Sudbury 1.00
A. Zodeikis, Welland 1.50
J. Markūnas, St. Walburg 1.00
P. Jocas, Montreal 5.00
Gr. Brusnitsky, Calgary 20.00
Visiems aukavusiems „Nepr. Lietuvai“ nuoširdžiai dėkojame. NL.

PABALTIJO VIENYBES IDEJA PLEČIAMA.

Lietuvos Diplomatinijos Šešas S. Lozoraitis yra pasiuntęs Estų tautinės tarybos, švenčiant savo išteigimo penkerių metų sukaktį, pirmininkui A. Reiui sveikinimą, kuriame sakoma:

„Aš tikiuos, kad broliški solidarumo ir draugingumo jausmai, kurie dabar jungia mūsų tautas, ateity, joms išsivadavus, privės prie labai artimų ryšių tarp Estijos, Lietuvos ir Latvijos nustatymo“.

Į tai A. Rei atsakė: „Šiuo dėkojame Tamstai už malonius sveikinimus ir linkėjimus, pareikštus Estų Tautinės Tarybos penkerių metų sukaustuvių proga. Išlausiusi Tamstos adresu, Tarybos Konferencija jam nuoširdžiai pritarė ir pareiškė tvirtą viltį bei nusistatymą dėl artimo bendradarbiavimo su lietuviais tauta ir jos atstovais“.

— Min. S. Lozoraitis grįžo į Romą iš kelionės į Londoną ir Paryžių. Paryžiuje Lietuvos Diplomatinijos Šešą, kurį lydėjo Dr. S. Bačkis, e.Lietuvos Atstovo pareigas, priėmė Prancūzijos užsienio reikalų ministerijos Genearlinis Politikos Direk torius G. de la Tournelle.

— Korejos prezidentui per rinktas Singman Rhee.

— Japonija ir V. Vokietija priimtos į Tarptautinį banką.

— Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungas antras skyrių atstovų suvažiavimas įvyks rugpjūčio 30-31 d. d. ir rugsėjo 1 d. Chicagoje Lietuvos Vyčių Salėje, 2453 West 47th Street.

DRAUGIJA RYTŲ EURO PIECIUS PABĖGELIUS REMTI

Prieš kelis mėnesius įsteigta draugija rytų europiečių pabėgėliams remti (Canadian Society for Aid of East European Refugees). Jos vyriausia būstinė yra Montrealy, ir ji koordinuoja devynių etninių grupių pastangas Kanadoje — vengrų, lenkų, ukrainiečių, es rų, latvių, lietuvių, čekų, slovakių ir rumunų. Suteikiama bendra parama naujai atvykusiems iš Europos ir jie asmeniškai pasveikinami prie laivo.

Kada naujas kanadietis įkelia koją į krantą Montrealyje, jis yra draugijos narių sutinka mas ir aprūpinamas kava, pienu, sumuštiniais ir pyragais. Jam ir jo šeimai padedama atlikti visi imigracijos ir muitų formalumai prityrusių vertėjų. Po visų formalumų atlikimo Montrealyje bendrabu- tyje būna filmu, muzikos programų ir duodamas malonus laikas praleidimas.

Nukelta į 10 psl.

Kas gi ten darosi Urugvajuje?

Visame pasauly lietuvių tarpe matome tą patį reiškinį — viena srovė per fas et nefas bando dominuoti. VLIKė dėl to bandymo dominuoti ligšiol neįmanomas buvo joks darbas. Kanadoje dėl to bandymo būtinai do minuoti įvyko skilimas. Didesnių ir mažesnių nenau dingų pastangų dėl to pat bandymo dominuoti matome Australijoje, Venecueloje. Gan aštria forma tos pastan gos būtinai dominuoti pasireiškė ir Urugvajuje, kur bu vo sudaryti bendras visų srovių Laikinasis Organizaci nis Komitetas — LOKas. Kaip žinoma, tas komitetas tų pačių bandančių dominuoti jėgų jau sugriautas. Žemiau pateikiamasis dokumentas reikšmingai būdina susidariusią būseną ir komstatuoja gana liūdnus faktus, kurie vis dėlto ir įdomūs ir būdingi bendrai lietuvišką jai būsenai, — todėl ir patiekiami skaitytojų dėmesiui.

URUGVAJAUS LOKO NARIO PRANO VIKONIO PAREIŠKIMAS TO KOMITETO PIRMININKUI KUN. STASIUI GRIGALIŪNUI.

„Gerbiamas Pirmininke, mas toks kelias. Susikūrus U. L. B. O. Komitetui, kuris buvo patvirtin tas PLB Centro Valdybos pil noje savo sudėty, visi komite to nariai buvome tos nuomone s, kad organizuodami Urug vajuus Lietuvių Bendruomenę laikysimės pakantos, susiklau symo, demokratinio veikimo principų ir savo veiklos idealu laikysime skaitlingą Urugva jaus lietuvių susibūrimą ir U. L. Bendruomenę. Buvome susita rė nepritarti nei vieno, nei ki to kraštutinumo tendencijai. Šie kilnūs tikslai mus jungė ir mes visi mokėjome sutartinai darbuotis.

Veiklos sąlygos pablogėja tik po to, kai katalikų atstovai komitete, atvykus tėvams jėzuitams, pradėjo rodyti norą, kad komitetas, būdamas koali cinės sudėties, priklausytų nuo parapijinės politikos, kuri nu statoma už šio komiteto ribų. Pradėta užkulisinė akcija prieš kai kuriuos komiteto narius ir pagaliau pasisakoma spaudoje, kad tik geras katalikas gali bū ti ištikimas savo tėvynei. Ša lin rankas nuo lietuviško dar bo, kas kovoje už Laisvos, Ne priklausomos Lietuvos, atsikū rimą, nesutinka eiti po bažny tinę vėliavą (buv. generolo G. Glovackio pareiškimas tilpęs mus pasiekiančioje katalikų spaudoje). —

Pagaliau pačiame mūsų ko mitete padaromas veikimo per versmas ir sukuriamas nesant aikos ugnis. Tatai, kaip Tamstai žinoma, įvyksta rug pjūčio 26 d. 1951 m. kai keturi komiteto nariai (viso gi esama septyni) susirinkę posėdžio nu taria pasiduoti Glavackinės tendencijos išoriniam spaudi mui ir padaro visuomeninės komiteto veiklos revoliuciją. Sukilusių pirmieji darbai, kaip Tamstai žinoma, buvo šie: keturi susirinkusieji, perskaitę

per p. pirmininką patiektus Kazio Čihiro ir kun. Vlado Mi kalausko laiškus, kur smarkiai užgauliojami komiteto nariai ir kun. V. Mikalausko laiškei. Pr. Vikonis ir A. Gumbaragis ir protestuojama dėl to, kad U. L. B. nariais yra priimti „Naujienu“, „Keleivio“ ir „A. L. Balso“ korespondentai, M. Krasinskas ir J. Lazdauskas, panaikino anksčiau įvykusio po sėdžio nutarimą, kitaip sakant pašalino anksčiau primestus narius. Juos priimant posėdyje dalyvavo šeši komiteto nariai ir jie buvo priimti visų pritiri mu, bet pasirodžius spaudiniui iš šalies, atmesta viskas į šalį.

Man primetama, būk aš as meniškai priduošas svarbos pa darytam pašalinimui, nes paša lintieji esą ir šioji ir toki, bet p. K. Čihibas pačia savo argu mentacija — „Naujienu“, „Ke leivio“ ir „A. L. Balso“ kores pondentai kaip tik ir sudarė są lygas, kad atstovaudamas U. L. B. O. Komitete socialde mokratų nuomonę lietuviškame veikime Urugvajuje kitaip ir pasialgti negaliu; nes jeigu smerčiau socialdemokratinės spaudos korespondentus ir dar jos atstovus Urugvajuje, tai tuo pačiu smerčiau ir tą spau dą. Ponas K. Čihibas, matyt, šito neturėjo omenyje; o gal turėjo kitų tikslų — sukirsinti mane asmeniškai su „Naujie nomis“, „Keleiviu“ ir „A. L. Balsu“.

Be to, tame keturių per versmininkų posėdyje duotas ir kitas šuolis, būtent: suras tas būdas, kad ir nemokantieji solidarumo įnašo turėtų balsa vimo teisę, jeigu po šių reform ū netolimoje ateityje įvyktų Tarybos ir kitų Bendruomenės organų rinkimai. Tokios per mainos pakenkė pačios Bend ruomenės sėkmingam stiprėjimui; 1) susilpnintas jos eko nominis pagrindas, nes mokan čių solidarumo įnašą pasiliko tik keletas; 2) pastūmėti ir opo ziciją prieš Bendruomenę „Nau jienų“, „Keleivio“, ir „A. L. Balso“ skaitytojai; nustatyta prieš Bendruomenę Dr. K. Gri niaus vardo draugija, kurios pirmininkas ir valdybos narys nutarta pašalinti iš Bendruome nės. Organizacinis Bendruo menės darbas pasinėrė į vienos srovės asmenų kaprizus, bet as meniški kaprizai, asmeniškų sąskaitų įmaišymas į platesnio mąsto lietuvišką darbą sunai kina patį pakantos ir solidarumo principą.

Po šių įvykių mums buvo pasiūlyta tokia išeitis: sutikite išplėsti iš protokolų knygos tą protokolą, kuriame priimti ir Bendruomenės narius „Naujie nų“, „Keleivio“ ir „A. L. Bal so“ korespondentais, tai bus išbraukti iš vėlesnio protokolo prieš jus nukreipti K. Čihiro ir kun. V. Mikalausko laiškei. Aš ir A. Gumbaragis pasisakė me už tai, kad protokolai būtų nedraskomi: kas nutarta ir kaip nutarta, tas turi figuruoti ir protokolų knygoje. Prie taip susidariusių komiteto veik loje apytostų, aš ir A. Gumba ragis buvome nuvykę pas Lie tuvos ministrą P. Amerikoje Dr. K. Grauzinį, kuris, kaip Tamstai žinoma, yra įgaliotas ir P. L. Bendruomenės C. Val dybos U. L. B. organizavimo reikalu. Be to, mano supratimu, Lietuvos Pasiuntinybė yra ir privalo būti visų tų lietuvių autoritetas, kurie sakosi dirbą Nepriklausomos Lietuvos atsi kūrimo labui.

Atstovybėje pareiškėme, kad sutinkame iš komiteto pasi traukti, jeigu jame būtų ta nuo monė, kad mes, kaip asmenys, esame nesukalbami; o mūsų atstovaujanti organizaciją už sakingi centrai užsienyje pas kirs kitus žmones. Bet Ponas Ministras patarė įieškoti būdo bendram susitarimui ir susi tvarkius eiti prie Tarybos ir kitų Bendruomenės orianų rin kimo. Iš savo pusės pasisakė me, kad tik tuo atveju galėtume pasilikti savo pareigose, jei gu visame komitete pasireikš tų noro sušvelninti susidaru sią padėtį. Taip pat buvome prašę Pasiuntinybės, kad prieš susirenkant komitetui posė džio mums buvo pranešta, ar ir kiti komiteto nariai yra lin kę eiti prie susipratimo ir kons truktyvaus darbo. Prieš posė dį buvome gavę iš atstovybės žinią, kad ir antra pusė yra linkusi prie patariamo susipra timo. Turėdami tokią žinią, vy kome į posėdį. Tik gaila, kad čia radome ne susipratimo bet kovos nuotaiką. Pirminin k pasiūlytą dienotvarkę tęs ti praeitame susirinkime nepa baigtas diskusijas. Man paklau sus, kodėl komitete nematyti susipratimo nuotaikos, apie ku rią mums buvo pranešta iš Pa siuntinybės, ir kodėl dienotvar kėn siūloma ginčų tęsimas, po nas pirmininkas atsakė: „Minitras ir Pasiuntinybė yra jū sų „instrumentas“. Man pa darius pastabą, kad įžeidinėj ant Ministrą ir Pasiuntinybę, yra daroma žala lietuvių kovo jiančios tautos reikalams, kad Pasiuntinybė yra dar Lietuvos pavergėjų nesugriauta nepri klausomos Lietuvos tvirtovė, — Jūs, p. pirmininke, pakarto tinai pabrėžėte savo epitetą prieš Pasiuntinybę ir net pa prašėte įrašyti į protokolą.

Lietuvių veikla Urugvajuje

RAŠO ALBINAS GUMBARAGIS.

Lietuvių veikla Urugvajuje. Intelektualų visai mažai, o toje mažumoje dar yra daug kontrastų ir pasyvumo, konkre čiai — visi kolonijos lietuvių laimėjimai priklauso tik ke liams nepalaužiamos energijos tautiečiams.

Demokratinė pažiūra lietu viai, daugumoje atvykę jau prieš 25 metus į Urugvajų ir prisitai kę prie vietos gyvenimo, papro čių bei kalbos, taip sugyveno su vietos gyventojais, ypatin gai inteligentijai, kad nepamirš dami nei vienai dienai savo se nosios gimtinės Lietuvos, jai įieškodami kelio į laisvę, deda ant tėvynės meilės aukuro savo darbą, energiją, laiką, svei katą, — viską.

Ir taip, prie ankstyvesnių lai mėjimų, kurie jau įrašyti isto rijon, dabar reikia pažymėti naujus.

Urugvajuos didžiojo spau dojo ir radijo bangomis naujai nuskambėjo Lietuvos ir lietu vių vardas.

Pirmą kartą Urugvajuje bu vo suruošta, ispanų kalboje pa skaita apie Lietuvą. Paskaita! — Kai kas pagalvos, — maž možis. Ne! Gali būti paskai tų, iš kurių vienas galime lai kyti reikšmingesnėmis, negu ki tas, bet kalbamoji paskaita, ro dos, reikšmingesnė ir vertin gesnė, negu 100 parengimų su komedijomis scenoje, ar 10 va karėlių su šokiais, ar 100 baliu kų su skaniais užkandžiais ir gėrimais. Rodos, kad ši pas kaita yra vertingesnė, nes ji su Nukelta į 8 psl.

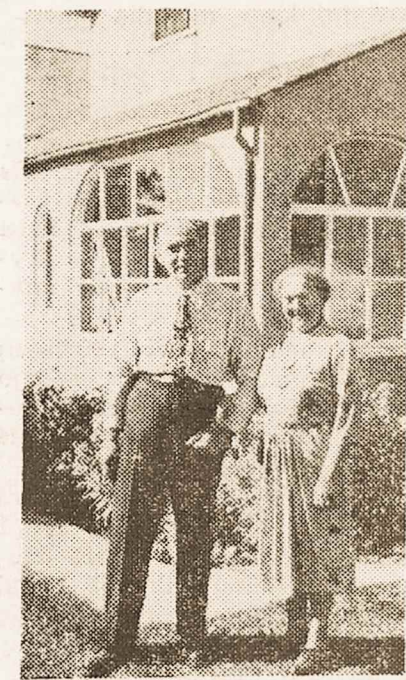
Apgailestaudamas Tamstos, p. Pirmininke, tokį pasireiški mą, Lietuvos Pasiuntinybės ad resu, norėčiau priminti, kad Lietuvos Ministrą ir Pasiunti nybę iki šiol teplūdavo Kreni liaus agentų organizuoti propa gandos viečiai, būtent: Urug vajuos komunistų laikraštis „Justicia“, Stalino garbintojų Agriaciados „Darbas“ ir vėlio nies Gabrio „ambasadorius“ Pranas Sačikauskas. Sačikau s, kui aprimus, dabar Jūsų po zicija pradeda panašią akciją prieš Ministrą ir Pasiuntiny bę. Pravartu priminti žmonių priežodį: iš didelio rašto, iš ėjo iš krašto.

Kai dėl pačio suspendavimo, tai čia tik komedija, nes pati įvykių eiga savaime rodo, kad jau seniau pas jus buvo supla nuota likviduoti bendrą komi tetą ir jo vieton pastatyti tokį, kuris sakytųsi veikias visų var du, bet būtų grynai vienos sro vės rankose. Tas ir padaryta. Kas iš to išeis, pats laikas para dys.

Su pagarba
Pranas Vikonis,
Urugvajuos Lietuvių Bendruo menės Organizacinio Komiteto narys.
Montevideo, Uruguay“.

CBC radijo transliatoriai Bob Keith ir Cathy Mingay mikli na muskulus.

Grasilda ir Kirylus Broznitskiai, Kanados kovbojų sostinės Calgary gyventojai, prie savo namų, praėjusią savaitę lan kęsi Montrealy. Žiūrėk atkar pą — Kaip Kanadoje kūrėsi lietuviai.

Kaip Kanadoje kūrėsi lietuviai

30. TAUTIEČIAI IŠ KANADOS KOVBOJŲ SOSTINĖS

Prieš metų laiko vienas „N. L.“ bendradarbis gana plačiai aprašė Kanados kovbojų šven tę kovbojų sostinėje — Calga ry, Albertos provincijoje. Tai labai įdomi tradicinė šventė, kuri tęsiasi visą savaitę, kurios metu sudaromos eisenos, vyk domi konkursai, daromi karna valai ir tt. Greta to, mieste vyksta kovbojiškųjų gėrybių iš pardavimo turgai. Tai savotiš kos kanadiškos šventės, apie kurias spauda nemažai parašo ir tuo sukelia savotišką susi domėjimą jomis.

Montrealiui ne dažna proga susilaukti svečių iš kovbojų sostinės, todėl buvo tikrai įdo mu išgirsti, kai p. Balys Bla žys paskambino ir paklause.

— Ar nenorėtumėte pasi matyti su žmonėmis, kurie yra atvykę iš Kanados kovbojų sostinės — pačio Calgary?

— Kur ne! — begalima bu vo atsiliepti ir pasinaudoti p. Blažio kvietimu.

Dipukiškas Robinzonas.

Jau kelis kartus teko susi tikti su p. Blažiu, o dabar ir prieš susitikimą, gauti iš jo lai kų iš Halifax, apie herojišką šarabandą, kuri į Kanadą at gabeno be vizų ir kitų fornala lumų apie 250 naujų ateivių, pa bėgusių nuo sovietinio maro.

P. Blažio pasakojimas ver tas visos apysakos, bet nors patys

trumpai jis verta suminėti, nes p. Blažys kol atvyko iš Švedij os iki Kanados, turėjo atlikti ištisą odiseją, o gal, geriau pa sakius — Robinzono kelią. Iš Švedijos vyko akciniais pagrį dais, įsigyti laivų, kurio akcininkus sudarė vieni tiktai ke leiviai. Ar girdėta, kad kelei viai susidėtų kaip akcininkai ir laivą pirtų tiktai vienai kelio nei? O taip buvo, kai p. Bla žys vyko iš Švedijos: keleiviai sudėjo akcijas ir nupirkę lai vą, juo plaukė į Kanadą. Bet... laivą ištiko katastrofa ir visi keleiviai atsidūrė Airijoje. Ten vėl įsigijo kitą laivą ir juo plaukė į Švediją susimobili zuoti naujų keleivių, bet audra laivą užklupo ir jis turėjo su grįžti po 10 dienų atgal... jau trečią laivą p. Blažys su dar ke liais keleiviais ir Liverpulio universiteto rektorius sūnum, matyt, nuotykių mėgėju, lei dosi į kelionę ton pačion Kan adon, bet... audra jį laivą atitrenkė į vienos salos Biska jos įlankę uolas ir paskandi no... Keleiviai vos išsigelbė jo, o manta nuėjo į dugną. Vėl teko grįžti į Airiją ir tiktai ga vus Šarabandą jau dasikasti li gi Kanados krantų, kur jo nie gas nelaukė, atvirščiai — pa sodino karantiną ir nežinion... iš kurios p. Blažys rašė laiškus ir šaukėsi pagalbos. Ir štai tie

patys

kovbojų sostinės gyventojai,

Grasilda ir Kirylus Boznitskiai, kurie dabar lankėsi Montrealy, p. Balio Blažio šeimai atėjo pagalbon, ir šiandien p. Blažys, pagerbdamas savo geradarius, pranešė, turįs svečių iš pačio Calgary... Tai buvo tikrai maloni naujiena, anot pa tarlės, „kaip akiai vištai girū das, pats taikėsi į snapą“...

Pas pp. Blažius, St. Laurent gatvėje, radau pp. Broznitskius besiruošiančius naktinio poilsio. Bet p. Blažys tuojau surado „nuo miego vaistų“ ir užsimezgė kalba.

Pasirodė, Ponios Grasildos, kiulios iš Vinslaviškių kaimo, Panevėžio valsčiaus ir apskri ties, pagal tėvus Kizytės, ir Kiryliaus Broznitskio gyveni mas gana ilgą laiką ėjo kiekvieno sava naga.

P. G. Kizytė iš Lietuvos išvyko 1905 metais į Angliją, ten ištekėjo ir ausilaukė vai kų ir tiktai po 15 metų persi kėlė į Kanadą.

Kodėl išvykote iš Lietu vos?

— Buvome šešios seserys, tai užteko ir namie kam likti ir kam išvykti. Mane iškviėtė sesuo, — atsako p. Broznitskiėnė. — Lietuvoje mes gerai gyvenome.

O kodėl ir kaip vykote į Kanadą? Čia jau reikals komplikuoja si siejasi su p. Broznitskiu.

Pono K. Broznitskio istorija kitaip susidėstė. Jis Kanadon atvyko iš Kamenec - Podolsko,

ateit — istorinės Lietuvos, drauge — Ukrainos.

— Aš atvykau 1912 metais ir norėjau pasilikti tiktai vienus metus, — gražiai lietuviškai pasakoja p. Broznitskis. — Reikėjo būtinai užsidirbti skolo išlyginti pinigų. Viskas ėjo gerai. Per metus aš skolas išlyginau ir jau ruošiausi grįžti, bet užėjo Pirmasis Pasaulinis karas. Kaip carinės Rusijos pilietis gavau kvietimą stoti kariuomenėn. Kreipiausi į konsulą, o jis man patarė stoti Kanados kariuomenėn, nes, esą, ta tarnyba bus taip pat užskaityta. Taip ir padariau. Ir karo metu besilankydamas Anglijoje susipažinau... savo būsimą žmoną. Kai ji ne teko vyro, aš, jau sugrįžęs iš karo ir įsikūręs Calgary, ją išsikviečiau, ir sukūrėme šeimą.

Įdomi detalė. P. Broznitskis po karo iš Kanados val džios gavo žemės. Jos galėjo būti visa sekcija.

Gera buvo žemė, bet... pasižiūrėjome ir ją su draugu, pasižiūrėjome ir palikome... Įstojau CPR geležinkelio tarn ybon ir jau 33 metai kai ten tarnauju. Esu čekeris ir po kiek laiko išeinu į pensiją, ku rią išsitarnauju.

Kas mane visada domina, ponu Broznitskių prieauglis. Jie turi gerą jo būrį. Ir visi turi gerą darbą arba mokosi.

Vienas sūnus dirba JAV alie jaus kompanijoje. Dvi dukte-

rys turi geras tarnybas Calga ry. Tai Olga ir June. Pernai jos 3 mėnesius keliavo Euro poje, kuri joms labai patiko. Jos buvo Anglijoje, Prancūz ijoje, Italijoje, Šveicarijoje, Vo kietijoje ir tt.

— Mamyte, — jos sako p. G. Broznitskienei, — mes dirb sime, užsidirbsime ir dar nori me nuvykti į Europą, geriau ją pažinti.

— Tokios kelionės juk bran gios?

— Kiekvienai jų atsiėjo dau giau kaip po pusantro tūkstan čio, — atsakoma. Man ypač įdomus jų vienas sūnus. Jis bu vo pabaigęs aukštesnįjį mokslą — High school, ir buvo nuta ręs, ką čia, nesimokyti. Ir nuėjo tarnauti. Bet...

— Vieną dieną jis man sa ko, — pasakoja p. Broznitskie nė: „Aš noriu mokytis“... jis sako.

— Tai gi tu mokslą jau me tei ir norėjai greičiau „gyven ti“?

— Et, mama, buvau jaunas ir neišmaniau to svarbaus rei kalo, kad reikia pasiekti aukš tąjį mokslą. Dabar supratau, kad reikia baigti universite tas... — atsakė sūnus.

Ką gi, teko palaiminti ir aukštuosius mokslus sūnų. Ir dabar šis mano sūnus, Jonas Broznitskis, netrukus baigs Ca lifornijos upniversitetą, kur studijuoja teisę ir draudiną, jau ketverius metus.

Tai gražu. Tai pagirtina. Tai, pagaliau, pavyzdys kitiems

jaunuoliams ir jaunuolėms. Ir tėvams reikėtų atkreipti dė mesį į šį faktą ir vaikus visada įtikinti, kad jų pirmasis ir svarbiausias uždavinys — mokyti. O gyventi bus laikas ta da, kai bus pasiektas mokslas, be kurio jie gero gyvenimo vargiai begalės pasiekti.

Man įdomu buvo, ką pp. Broznitskiai be pensijos dar prigyveno?

— Turime Calgary savo na mus, ir patenkinti savo kampe liu.

Apie Calgary lietuvių.

Teiravausi ir apie kitus tau tiečius. Pasirodo, jų yra ne mažas būrys. Yra net ir dipu kų. Pp. Broznitskiai sumini pavardes Grigų, Žukauskų, Ze maičių, Jaugos, Balsių, Stuko, Štukėno, Spirausko, Adomėno, Račinsko. Visi gerai gyvena. Bet esą ir tokių, kurie nepri sipažįsta esą lietuvių ir į lie tuvišką prakalbinimą atsaką angliškai... Tai liūdnoka. Bet tai išimtis.

O kaip gi čia sugebėjote padėti p. Blažiui? — dar tei raujuosi.

Buvo kreiptasi į gimines Amerikoje, kurios nurodė pp. Broznitskius ir šie, kuo gaejo, padėjo. Taigi, yra gerų žnio nių ir Kanadoje. Ir pp. Broz darskiai „Nep. Lietuvai“ pa remti paaukojo 20 dolerių. Ačiu — ir už auką ir už žinias, kurios laukiamos iš visos Kana dos šiam skyriui — Kaip Kanadoje kūrėsi lietuviai.

Daugiau bus.

Iš visur ir apie viską

— Iš visų kraštų žydų žimasis į Izraelį sudaro didelę problemą. Maisto neištenka seniesiems gyventojams, o reikia aprūpinti maistu ir patalpo ms ir naujai atvykstančius. Žydų valdžia ėmėsi varžyti imigraciją, ir sutinka įsileisti tik sveikus ir darbingus savo tautiečius į „pažadėtą žemę“. Prie vietinių 655.000 Palestinos žydų, iki šiol prisidėję dar 686.000 naujų imigrantų iš kitų šalių, kurie daugiausia yra paprastai, nuskurdę, be amato ir nemoką žemės dirbti.

— Anglijoje, Beckbury (Salop) miestelio gyventojai nubalsavo neįvesti elektros srovės savo vietovei. Esą, „Manchester Guardian“ pranešimu elektros srovę įsivedus galėtų atsitikti taip, kaip įsivedus vandentiekį, prieš paskutinį karą, kai vandens tiekimas nebuvo pastovus. Todėl geriau, esą, pasitenkinti (nedarant išlaidų) kad ir ne tobuliausia dujų šviesa, negu rizikuoti apsieiti visai be šviesos.

— Melbourne bendruomenės metraščiui surinkta medžiaga. Pirmininkui A. Krausui dėl darbo mokykloje ir su jaunimu iš valdybos pareigų atsisakius, susirinkimas darinko p. N. Butkūną. Naujoji valdyba pasiskirstė šiaip pareigomis: P. Alekna — pirm., N. Butkūnas — ižd. ir I. Geštartas — sekr.

— Vandens sporto mėgėjai susibūrė į Melbourne buriuotojų klubą, kuris turi du vandens pastatus. Vienu pastatu buriavo ežere, o kitu — jūroje. Klubas turi per 10 narių. Jo vadovybę sudaro Dr. Didžys, R. Krausas ir A. Gabecas.

— Pranešama apie Vokiečių Britų dr-jos suruoštą pasikalbėjimą, kuriame dalyvavo apie 50 britų politikų. Pasikalbėjimų tema buvo — kaip Vokietijai suvienyti ir atgauti prarastas Rytų sritis. Pasitarimuose dalyvavo tiek konservatorių, tiek darbo partijos atstovų. Vokiečių politikai vieningai pareiškė, kad tų sričių jie negali išsižaidėti, nes 4 milijonai vokiečių iš jų rytinių sričių Vakarų nepasiekė.

— Vokiečių pabėgėlių „Die Stimme“, įdėjęs didžiulį žemėlapi, kurios vokiečių žemės yra

dar Sovietų pavergtos, tarp jų atžymi ir Klaipėdos kraštą, o savaitraščio skelbiamų informacinių įstaigų sąrašą Nr. 2 pažymėta, kad prie Gumbinės apygardos su būstine Ham-burge yra priskirtas ir Klaipėdos kraštas, tačiau Suvalkų apskritis, vokiečių vadinama Sudauen, iš jos išskirta.

— Amerikiečių vyr. štabo generolas Collins pareiškė, kad tik po dviejų metų JAV kariuomenė bus apginkluota atominė artilerija.

— Sicilijoje buvo padaryta kap. Miraballa inkstų operacija. Operacijos metu gydytojai konstatavo, kad ligonis vietoje 2 inkstų turįs net 4. Chirurgas pareiškė, kad tai pirmas atsitikimas, kad žmogus turėtų keturis inkstus.

— 300.000 Hannoverio susirinkusių sileziečių vėl iškilmingai deklaravo savo teises į savo senąsias žemes Silezijoje.

— Adelaidėje, Australijoje, lietuvių dramų grupė pastatė V. Kudirkos „Viršūninkus“.

— Vengrijos valdžia įsakė nuimti kryžius ir iškabinti visuose ligoninės kambariuose Stalino paveikslus. Net operacijų salėse Stalino paveikslas turi būti taip pakabintas, kad ligonis jį galėtų matyti nuo operacijos stalo.

— Nors Kremlius paskelbė, kad Rusijoj nebeliko daugiau nė vieno vok. karo belaisvio, tačiau jų vis iš ten dar tebeįėjusi. Paskiausiai jų į Vak. Vokietiją grįžo apie 300. Tarp jų yra ir apie 100 moterų, 1945 m. ištremtų iš Rytprūsijų į priiverčiamuosius darbus Sibiro kasyklose ir taigose, drauge su jomis grįžo ir 20 ištremtųjų gimusių vaikų. Viens iš grįžusiųjų papasakojo, Maskvoj mėtės feldmarš. Paulių, kuris dirbo kaip taktikos dėstytojas karo akademijoje.

— Pirmas katalikų vyskupas Jonas Baptistas Cieplak, lenkas komunistų nuteistas mirti. Mirties dekretas buvo pakeistas 10 metų kalėjimu. Po vieno metų jis buvo paleistas ta sąlyga, kad išvyktų iš Rusijos. Jis atvyko Amerikon ir pasimirė 1926 m. Prieš jo mirtį Popiežius Pijus XI jį buvo paskyręs Vilniaus arkivyskupu.

— Dr. K. Matulaitis išskaitė lietuvių raštą iš 2000 metų prieš Kristaus erą laikų, ku-rio ligšiol niekas nesugebėjo išskaityti. Tai yra vadinamas Karaburnos, kuri yra Mažonoje Azijoje. Šis dr. Matulaitis atradimas atidarė duris į Kretos salos įrašus, kurių taip gi niekas dar neišskaitė.

— Sukaktuvių proga Popiežius apdovanojo „Draugo“ redaktorių Leonardą Šimutį ir Igną Sakalą medaliais „Pro Ecclesia et Pontifice“. L. Šimutis „Draugo“ redaktoriumi yra jau 25 metai. Be to, jis yra ALT ir LRKSA pirmininkas ir LRKF sekretorius. Lapkričio 6 d. jam sueina 60 metų. I. Sakalas „Drauge“ dirba jau 35 metai.

— „Tėvų Keliais“ redaktoriui kun. A. Sabaliauskui suėjo 20 metų kunigystės ir 25 metai spaudos darbo sukaktuvių. Sukaktuvininkas yra buvęs misionierius ir apvažiavęs beveik visą žemę.

— Arabų šėkų grupė kreipėsi į Izraelio vyriausybę prašydama, kad būtų įvestos pastovios kainos žmonoms. Prieš keletą metų, norėdamas gauti žmoną, muzulmonas mokėjo 400 dol., o dabar kainą pakiliusi ligi 1400 d. Spauda juokiasi, kad Izraelio vyriausybė dar nedavė atsakymo šėikams, nes, matyt, neapsisprendė, ar žmona kasdieninė būtenybė, ar tik prabangos reikalus. Pagal naują sistatymą pareitų ir kama. Laikraštis mano, kad tai prabangos dalykas ir žmoną lygiai na su radijo aparatais, tik tuo skirtumu, kad radio aparatą galima išjungti, jei programa nepatinka, o žmonos reikia klausytis visą amžėlį, patinka ar ne.

— Golden Gate, aukščiausias pasaulio kabas tiltas, jungia San Francisko ir Auklando miestus Kalifornijoje (US A). Šis tiltas kelia nusistebėjimą ne tik savo konstrukcija, bet ir dažymo darbų neužbaigimu. Tiltu paviršius turi 160 hektarų plotą. Išistis metus tiltą dažo 25 nuolatiniai dažytojai. Jie dirba penkias dienas savaitėje ir kol tiltą nudažo, trunka treji metai. Dažydami prieina tiltą galą ir tada būna laikas tiltą dažyti iš naujo. Dažytojai dirba 248 metrų aukštyje, bet nuo tilto pastatyti m dienų, jau 14 metų, dar nei vienas iš jų neužsimušė.

— Skačiuojama, kad šių laikų moteris didelę laiką dailę praleidžia prieš veidrodį. Būtent: mergaitė tarp šešių ir dešimties metų amžiaus, kasdien prieš veidrodį praleidžia 17 minučių, mergaitė nuo dešimties iki 15 metų amž. veidrodžiui skiria 18 minučių, moteris tarp 15 ir 20 metų čia sunaudoja 51 minutę, ir moteris tarp 20 ir 40 metų prieš veidrodį praleidžia 91 minutę.

— I. R. F. Matarazo fabrikas, Sao Caetano do Sul, buvo suruošta didelė šventė, kurios metu buvo renkama „Pramonės karalienė“. Tarp brazilų kan didačių į karalienės buvo išstatyta ir ponų Vagnerių, Vilos Zelinos gyventojų, 17 metų dukrelė Marytė, dirbanti tolimonės raštinėje. Ir štai mūsų Marytė laimi karalienės vainiką. Be to gauna aukso laikrodėlį, albumą ir 8 metrus šilko dovanų. Marytė Vagnerytė, pavyzdinga lietuvaite. Ji ne tik dirba, bet vakarais mokosi konservatorijoje bei specializuojasi šokio mene. Be to, ji šoka scenoje lietuviškuose parengimuose, o taip pat nemokamai paruošia Dr. Vinco Kudirkos vardo mokyklos mokines.

— Danija, Norvegija, Švedija, Suomija ir Islandija sutarė, kad jų piliečiai gali važiuoti į visas šalis be pasų.

— Komunistai Kinijoje sudėgino 100 raupsuotųjų. Pirmą jį pašalino misionierius, globojusius raupsuotus, įsakė surinkti daug žabų, kad jais geriau apdengtų savo trobes ir tada raupsuotus suvarė į trobes, patys atsistojo sargyboje prie išėjimų, ir jas padegė.

— Bevykdant kasinejimus Kinijoje Kiangsu apylinkėje, rastas kapas su įrašu: „Viešpaties vardu. Čia ilsisi Katari-na de Viljonis, kuri mirė 1842 Viešpaties metais, birželio mėnesį“.

— Demokratų kandidatas Amerikos prezidento vietai, Adlai Stevenson yra protestantas unitarionas. Respublikonų kandidatas Dwight Eisenhower neseniai prisipažino esąs dievobaimingas protestantas, nors nepriklausęs jokiai bažnyčiai.

— Vatikano Sikstino koplyčios lubos išgrąžintos Michel Angelo pieštais paveikslais. Be silankantieji mėgdavo gulti ant grindų ir per žiūronus stebėti

Everestas neįveikiamas

Jau buvo rašyta, kad pavasarį šveicarų ekspedicija išvyko į aukščiausio pasaulio kalno — Himalajų viršukalnę — Eve restą, kurio ligšiol nė viena ekspedicija dar nebuvo įkopusi. 1951 m. gruodžio 29 d. Zu 23 gerai atrinktais vietiniais eriche posėdžiavo kalnų ekspertai, kurie nutarė 1952 m. grindinę stotį 4200 m aukšty-pavasarij surengti ekspediciją į Mont Everest. Dalyvavo ir pat buvo sudarytos pagal pas-kutinį technikos žodį.

Balandžio 25 d. ekspedicija pasiekė Everesto papėdę. Žy-gis pradėtas iš Nepalo sostinės Kathmandu, iš kurios su-23 gėjai atrinktais vietiniais nešėjais ekspedicija pasiekė pa-pertai, kurie nutarė 1952 m. grindinę stotį 4200 m aukšty-pavasarij surengti ekspediciją į Mont Everest. Dalyvavo ir pat buvo sudarytos pagal pas-kutinį technikos žodį.

Ekspediciją ištiko pidmoji ne-sėkmė: Margarita Lobsiger, vienintelė ekspedicijos moteris, susirgo ir turėjo grįžti į Kathmandu. Tą pačią dieną Indijos Klimatologijos Institu-tas pranešė, kad vasaros mu-vienais metais duoda leidimą tik vienai ekspedicijai. 1952 m. buvo skirti šveicarams, kurie stengėsi su britais sudaryti bendrą ekspediciją. Bet Wyss-Dunant ir Shipton išsiskyrė, Khumbu ledyne. Gegužės mėnesio vidury ekspedicija įsirengė tarpinę stotį netoli Everesto kalno ir pradėjo pavojuingą žygį. Dabar jie paprovė paskutinį Nepalo asilą, kurį suvalgė, ir po to teko maitintis tik kon-servais.

Tarpinė stotis po to buvo įrengta netoli Lho La kalno 5250 m aukštyje. Oras gana retas, todėl prasidėjo nuolatiniai galvos skaudėjimai. Prieš skirtingų kelių į Montblaną, ekspediciją iš šiaurės pusės išaukščiausią Alpių kalną (4807 m).

Optimizmo ši ekspedicija turėjo daug: dr. Wyss-Dunant išvystė naują 2 kg svorio deplisiją. (Toks anks-Atrodo, kaip mėnulio pavir-čiaus sverdavo 20 kg). Kitosios ekspedicijos priemonės taip

1525 metų. Tūkstančiai dokumentų, liečiančių Lietuvos valstybės kūrimąsi, didžiųjų Lietuvos kunigaikščių laikus, lietuvių ir seių prūsų kovas su kryžiuočiais, yra dabar jau mil-ko filmuoti.

Sueina lygiai 100 metų kai Vatikano valstybė pradėjo naudoti pašto ženklus. Tą su-kaktį paminėti buvo išleistas ypatingas pašto ženklelis.

— Rasti Lietuvos praeities dokumentai. Vokietijoje po miliono gyventojų, kurių dauguma Moslemų tikybos, tiksliai 55.084 katalikų priklausančių kryžiuočių archyvas, kuris ap-rie lotynų, siriečių, kaldiejų, ima laikotarpi nuo 1196 iki armėnų ir graikų apeigų.

Sunkūs kranai vertė į milžinišką krosnį geležį ir anglis; apačioje tekėjo raudona, nepaprastu karščių alsuojanti, skystos geležies masė. Inžinierius stovėjo atokiai ir šluostėsi nuo kaktos prakaitą.

Jis stebėjo ne ugninę masę, bet savo tėvą, kuris stovėjo taip arti krosnies, kad jo veidas ir balti plaukai buvo užlieti raudonos geležiesi atšovastės. Kaip ugninė geležies masė karščiu, taip visa jo būtybė alsavo neišsėmiama energija; kiekvienas jo kūno nervas ritmingai atsiliopė į jį supančio gyvenimo pulsą. Kas galėjo tikėti, kad jis buvo septyniias-dešimt metų?! Žmogus, kuris tame pragariškame karštyje jautėsi, kaip nugalėtojas, nuo kurio valios tirpo ir vėl aušo geležis.

— Ar tą gedulą nešiojanti jauna moteris yra nelaimin-gai žuvusio žmona? — Paklausė inžinierius tėvą, einant per kiemą iš vieno pastato į kitą. Direktorių tylėjo.

— Laikrašty skaičiau apie nelaimę fabrike — pridūrė sūnus, tarsi pasiteisindamas, kad palietė nemalonią temą.

— Daug pinigų surijo tas praeikstas atsitikimas — bumptelėjo senis pro ūsus, neatsakydamas į tiesiogį sū-naus klausimą.

Inžinierius pajuto, kad per jo kūną perėjo, tarsi, šal-čio srovė. Čia negalvojama apie žuvusį žmogų. Tik apie nuostolį, kurį turėjo dėl to fabrikas. Žuvo žmogus, bet ne numeris. Numeris negali fabrikui žūti.

— Šitas pastatas dar neįrengtas. Manau, kad tos pa-talpos bus reikalingos, prdėjus gminti naujos rūšies moto-rus, dėl kurių tobulesnio modelio mano inžinieriai dar tebe-laužo galvas. Galėsi ir sau čia rasti dėkingą darbo sritį.

— Malonu, tėve. Aš seniai turiu projektą. Aš norėčiau čia įrengti sporto, poilsio salę ir skaityklą, kur darbininkai kasdien galėtų rasti malonią popietę.

Jeigu inžinierius būtų pasiūlęs išsproginti moderniškai įrengtą fabriką, ir statyti iš naujo, nebūtų, tur būt, taip nu-stebinęs tėvą, kaip tuo projektu, apie kurį inžinierius tiek daug svajojo universiteto suolo.

Jis stovėjo ismeigęs akis į sūnų, laukdamas, kada šis pa-sakys, jog tai buvo tik juokas. Bet kai sūnus ramiai ir visiškai šaltai išlaikė tėvo žvilgsnį, kai jo akys patamsėjo ir jose atsispindėjo tėvui dar nepažįstamas atkaklumas, tėvas su-prato, kad čia nebuvo juokas.

Jo nepaprastai stambūs antakiai susitraukė į krūvą ir griūte užgriuvo akis, kad inžinierius net negalėjo pagauti tėvo žvilgsnio. Jis stovėjo prieš jį tylus ir laukė atsakyno.

Tėvas įieškojo neigiamo, amžinai neigiamo atsakymo, bet nerado tinkamos formos. Tik ūsai išsiplėtė ir virpėjo.

— Atleisk, tėve, kad mano pasiūlymas buvo staigus. Ka-dangi jis man yra labai savas, apie jį labai daug galvota, tai aš užmiršau, kad tave turėjau pirma prie jo parengti — in-žinieriaus žodžiai skambėjo ramiai, šaltai, tačiau tėvas juto, kad užsispyrimas ir energija glūdėjo juose. Sūnus neatsi-sakys nuo savo sumanymo taip pat, kaip ir tėvas.

MARIŲ ŽUVĘDRA

Plieno širdis

Novelė.

Prie lango stovėjo inžinierius. Sunkaus šilko užuolaida skyrė jį nuo gatvės, kurioje buvo žiemos ryto ramybė ir gyvas judėjimas prie fabriko vartų. Gaivinanti rytą inžinierius jautė savyje, todėl stebėjo tik judėjimą.

Viena po kitos stovėjo didžiulės mašinos, iš kurių pasipylė krūvos žmonių. Kiti skubėjo pėsčiomis arba dviračiais. Jų visų laukė plačiai, kaip patį žmogaus prapultis, atidaryti geležiniai vartai, pro kuriuos jie paskubomis smuko į fabriko kiemą. Kas žino, kiek toki nasrai gali suryti per ketvirtį valandos gyvų žmonių? Virš geležinių vartų įmūrytas laikrodinis skaičiavo ne žmones, bet minutes. Jos tirtė tirpo, ir žmonės dėl jų darėsi nervingai skubūs ir neramūs.

Štai vienas vyras kažką šūktelėjo gatvėje liekančiai žmo-nai, o kita moteris prie pat vartų skubiai pabučavo idu mažus berniukus, išpėdama, kad jie neišeitų iš mokyklos, kol ji ateisiantį jų pasiimti.

Vartų laikrodinis garsiai išmušė septynias valandas. Ge-ležiniai fabriko vartai automatiškai užsidarė.

— Anapus vartų jis buvo vienos moters vyras, o ji — dviejų vaikų motina. Dabar jie tik numeriai tarp kelių tūkstančių kitų — dingtelėjo inžinieriui mintis.

— Direktorių kviečia.

— Inžinierius galvos linktelėjimu padėjo sekretorei ir skubiais žingsniais nusekė ją. Jo kabinetą nuo direktoriaus skyrė mažas direktoriaus asmens sekretorės kambarys, išklo-tas žydrū kilimu ir apstatytas šviesiai gelsvais baldais.

Kai inžinierius pranyko direktoriaus kabinete, viršuje dvi gubų masyvinių durų pasirodė raudonai apšviestas užrašas: „Prašau netrukdyti“.

Sekretorė žvilgtelėjo virš durų ir patenkinta atsistojo prie rašomojo stalo, ant kurio gulėjo krūva vakarinių paštų atėjusių laiškų. Įmdama pirmą pasitaikiusį, kaire ranka nežymiai paspaudė ties pirmuoju stalo stalčium įtaisytą mygtuką. Laukiamojo kambario skelbimų lentoje pasirodė žaliai apšviestas įrašas: „Interesantai prašomi registruotis raštinėje“.

— ...lygiai devintą prašau visus inžinierius ir braižytojus laukti braižymo salėje... — sutiko įeinantį į kabinetą inžinierių direktoriaus žodžiai, skirti telefono trubelei, ir ai-gręžta į duris jo nugara. Nežiūrint to, buvo aišku, kad inžinierius buvo čia laukiamas ir ne už masyvaus rašomojo stalo, ištiržai stovinčių ties kampiniu langu, bet čia viduryje didelio su prabanga įrengto kambario. Tik tas nelemtas pasikalbėjimas pasipainiojo. Tai buvo šios dienos patvarkymas, kurio nebuvo galima aticėti nė šįryt, nes direktorių nepi-pažino jokių išimčių, kurios mėgintų suardyti geležinę tvar-

ką. Ji ir nebuvo suardyta. Jeigu ir būtų buvusi priekaištui priežastis, tai trūko jam laiko, nes tą patį akimirksnį direktorių jau stovėjo prieš inžinierių išskėstomis rankomis.

— Džiaugiuosi tavo punktualumu. Truputį peranksti palikti lovą nepratusiam, bet punktualumas mano fabrikuose griežtai saugojamas... Diena bus tau netrumpa... Univer-sitete ir fabrike laikas nelygiai greitai nuteka per tą pačią valandą...

— Aha... Daviau įrengti tau naują kabinetą. Manau — būsi patenkintas.

— Ačiū, tėve; taip patogiai ir skoningai būčiau pats jo neįsirengęs. Na, ir su tokia prabanga... — čia inžinierius apmetė akimis erdvų kambarį, lyg norėdamas įsitikinti, ar ir čia kokio smulkmena nedingo iš prabangaus įrengimo, sens-tant tėvui. Ne! Priešingai — jam atrodė, kad tėvo kabinetas niekados taip juntamai nealsavo prabanga ir geru skoniu, kaip tą rytą.

Tuo pačiu momentu, kai inžinierius apibėgo akimis kam-barį, direktorių keliais aštriais žvilgsniais išmatavo nuo gal vos iki kojų savo sūnų, kuris buvo daugiau kaip visa galva už jį aukštesnis, lieknas, sausas, tamsiais plaukais ir kontras tiškai šviesiomis akimis.

Kas matė drauge tuodu vyrus, nenoromis turėjo galvo-ti apie trečią asmenį, kuris turėjo būti išlygintojas tų didelių priešingybių, kurios buvo tarp tėvo ir sūnaus. Ką-gi galėjo paveldėti sūnus iš to vidutinio ūgio, plačių pečių, storo, kres-no žmogaus. Nebent savo banguotus plaukus ir siauras lūpas. Tiesą pasakius, senio galva buvo pražilus, kaip vyšnia pavasario žieduos, tačiau durpinės akys leido spėti, kad jos kada nors buvo dar tamsesnės po juodais vešliais antakiais. Tą pat buvo galima prileisti ir dėl plaukų spalvos. O kad lū-pos buvo siauros, tai galima visai drąsiai tvirtinti, nes vir-šutinė buvo visai išnykusi po ilgais, baltais ūsais, kurie sie-kė ligi tos veido vietos, kur pas kai kuriuos žmones darosi įdomios duobutės, kai jie šypsosi atvira šypsena.

Tai buvo išvaizdos priešingybės, apie kurias galvojai ir jieškojai trečiojo asmens joms išlyginti, matydamas drauge tuodu vyrus.

Net ir direktorių vienai akimirksniui prisiminė mirusią žmoną. Žinoma, ne dėlto, kad jis būtų pajutęs, jog sūnus savo išvaizda jam yra svetimas. Jis buvo tik per daug greitai užaugęs. Argi taip toli ta taktis, kai mirė žmona?! ... Jam vis dar rodėsi, kad jį nuo tos takties skyrė kūdikis. Jis buvo jau subrendęs vyras. Tas pats, kuriam gyvybę pado-vanodama mirė jo žmona...

Šėšelis užslinko ant senio veido.

— Supažindinsiu tave su visais fabriko skyriais — lai-ku susigriebė senis, kad sentimentai jam netinka.

II.

Darbas virte virė. Kai kuriuose skyriuose buvo toks didelis užesys, kad kalbėti buvo visai neįmanoma. Inžinie-rius jautėsi, kaip apglusintas.

buvo ne tik darbo kolegė, bet ir moteris.

Moksio-technikos naujienos

KANADOS BOMBA — KO VAI PRIEŠ LIGAS

Kanados vyriausybė gamina padaryti Dr. Robert H. Eldorado Mining and Refining kompanijos radio aktyvias bombas. Kiekviena iš jų atseina 48.000 dol., bet tai yra bombos taikingam tikslui.

Vyriausybė nori išpildyti šešių radio aktyvių bombų užsakymą gydyti ir tyrinėti vėžio ligai. Pirmoji bomba buvo padaryta naudojimu Ontario Cancer Foundation klinikoje, Victorio Hospital, Londone, Ont.

Tos šešios naujos bombos bus padarytos Vancouverio, Winnipeg'o, New York'o, Chicago's ligoninėse. Italija prašo vienos kobalto bombos. Užklausių turima iš Vokietijos, Olandijos, Prancūzijos, Argentinos, Čilės, Brazilijos ir Naujosios Zelandijos. Tačiau vyriausybė nenori pažadėti tokias bombas pagaminti, kadangi jų nebūtų galima pristatyti anksčiau vienų metų. (CS).

SAULĖS AKINIŲ VARTO JIMAS DIENOS METU PADEDA MATYTI VAKARAIS

„Health“ žurnale, kurį leidžia Health League of Canada, aprašomi tyrimai, kurie bu-

vo padaryti Dr. Robert H. Packham'o. Du tuzinai šoferių važiuavo vidutiniškoje saulės šviesoje per dieną nevertodami saulės akinių. Pusė šių šoferių matė tik 60 proc. vakarinės šviesos, o 25 proc. tik 40 proc. Akies tinklainės jautrumas buvo taip sumažėjęs, kad jų mašinų žibintų šviesos neužteko saugiam važiavimui.

Sulig šituo straipsniu, saulės akiniai, nesvarbu kokio tipo, kokios kainos ar kokios spalvos, suteiks tam tikrą apsaugą akies tinklainės jautrumui palaikyti. Paprasta taisyklė, pasirenkant sau saulės akinius, yra ta, kad pirktas, kuris turi užsidėjęs akinius būdamas stiprioje saulėje prieš veidrodį, neturėtų veidrodyje lengvai atskirti akių baltyminių. (CS).

ITALIJOS NAUJOS ELEKTROS JĖGAINĖS

Nuo 1948 m. iki 1951 m. Italija yra gavusi iš Marshalo Planu 119 milijonų dolerių savo pašlijusiam elektros ūkiui atkurti. Pridėjus dar kita tiek, da, aprašomi tyrimai, kurie bu-

po 60.000 kw ir 4 jėgainės po motociklo padangą. Pradejau 30.000 kw, taipgi įrengta iš vi stumti, bet mano dukštė paroso 720.000 kw. Italijos elektros jėgainių instaliuotas galin gėjas į tą pusę, pamačiau mišgumas siekia šiuo laiku 6.302. ko aikštelėje stovint dvi keistas būtybes, apsirengusias keistais blizgančiais rūbais. Joskoliai ir jų ištraukos, gal būtų kažką tyrinėjo žemėje. Net neduos pilno vaizdo dėl ko Toronto LAS skyrius buvo sužiniškas diskas, panašus į apverstą grybą, iš rausvo metalo, dome čia teisinti ar kaltinti vie kurio kraštuose buvo dviguba eilė skylių, o vidury juodas cilindrinis metalo bokštelis. Slapstydamasis už krūnų, aš prisiartinau arčiau iki 120 pėdų. Staiga pasigedau savo dukters, kuri atsikilo užpakaly ir balsiai ją pašaukiau. Išgirdusios mano balsą, abi būtybės, kurios buvo panašios į žmones, greit pasislėpė juodame disko cilindre.

SKRAIDANTI LĖKSTĖ PAMISKEJE.

Vokiečių majoras Oskar Linke „Sunday Graphic“ laikraštyje aprašo jo matytą skraidančią lėkštę ties Berlynu: „Aš su 11 metų dukterimi grįžau motociklu į namus. Prie Hasselbacho miesto sprogo tu aš išgirdau užėj. Juodasis

Po kelių sekundžių iš disko šonuose esančių skylių, lyg iš fontano, pradėjo veržtis žalsvos spalvos ugnis, kuri greit paraudonavo. Tuo pačiu metu aš išgirdau užėj. Juodasis

Pasaulio lietuvių karių mėnesinis žurnalas

KARYS

išeina didelio formato, gražiai iliustruotas, duoda daug įdomios medžiagos.

Redaguoja ir leidžia: kpt. S. Urbonas, B. Aušrotas, S. Butkus

Prenumerata: metams 4 dol., atskiro nr. kaina 45 ct. Adresas: Karys, 156 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y., U. S. A.

AR SKAITAI „DIRVA?“

AR VAIKAI SKAITO „TĖVIŠKĖLĘ“?

„DIRVA“ išeina kas savaitę, visuose pasaulio kraštuose turi savo korespondentus, greit ir teisingai informuoja

REDAGUOJA BALYS GAIDŽIŪNAS.

Su „DIRVA“, kas mėnesį, išeina gausiai iliustruotas, 16 psl. vaikų laikraštis „TĖVIŠKĖLĖ“. Vaikai ir tėvai tvirtina, kad dabartinėse sąlygose tai geriausias vaikų laikraštis.

REDAGUOJA VLADAS VIJEIKIS.

Abu laikraščiai metams kaštuoja: JAV \$ 5,—; Kanadoje \$ 5,50; kituose kraštuose \$ 6,50. Rašykite: 6820 Superior Ave, Cleveland 3, Ohio, USA.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

„KELEIVIS“

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti? „KELEIVIS“ žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam ne pataikauja ir nesibijo teisybės skelbti. Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo. Be to, jame rasi visokių patarimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio. Didelio formato, 8 puslapių, graži, lengva kalba. Kaina Kanadoje \$ 3,50 metams. Puseiui \$ 1,75. Parašykite ir paprašykite vieno egzemplioriaus pasiūlyti. Gausit nemokamai.

KELEIVIS

636 BROADWAY, So. BOSTON 17, Mass., U. S. A.

ŽIEŽIRBOS

... „net ir nebuvo“ ...

nos ar kitos pusės... Bandoma tik paaiškinti kodėl „LL“ buvo tokia šykšti žiniomis apie progresyviai gandas išdintą „skilimą“, kurio tikrumoje net ir nebuvo... „Laisv. Liet.“ 18(154).

cilindras, kuris kyšojo iš disko viršaus, pradėjo slėptis ir tuo pačiu metu kitas cilindras išlindo iš apačios, pakeldamas diską nuo žemės.

Vienu metu diskas pasidarė panašus į milžinišką paslaptinę grybą, stovintį ant juodo ko to-cilindro. Diskas pradėjo sukis smarkiau ir palengva pakilo nuo žemės. Juodasis cilindras, kuris kyšojo iš disko viršaus, pradėjo slėptis ir tuo pačiu metu kitas cilindras išlindo iš apačios, pakeldamas diską nuo žemės.

„Sunday Graphic“ korespondentas apklausinėjo Hasselbacho miestelio gyventojus, kurie patvirtino, kad tą vakarą

NAUJI RAŠTO DARBAI

Dr. V. Tarcijonas parašė studiją apie lietuvių gydytojus, visuomenininkus. Studijoje tokių minimi per 200.

A. Liutkus išvertė į prancūzų kalbą „Rainių miškelio tragediją“, kuri rūpinamasi išleisti, diską apačioje, ištraukė, ti.

TAUTIECIAI! Rašykite iš visur apie savo gyvenimą, įsikūrimo sąlygas, darbus, perspektyvas. Visi raštai geri ir visi, kiek vieta leidžia sunaudojami.

Rašyti adresu: „Nepr. Liecho miestelio gyventojus, ku-uva“, 7722 Georg str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

AR JAU SKAITĖTE

BARABĄ?

Šitas puikus švedo PEAR LAGERKVIST veikalas laimėjo 1951 m. Nobelio literatūros premiją. Jis išverstas į visas kultūringąsias kalbas, visi apie jį kalba, visi jį grožisi, visi jį komentuoja. Susidomėkite ir neapsivilsite.

Knyga turi 212 puslapių, kaina 2,25 dol.

Rašykite: Terra, 946 W. 31 Plinstruments, vienas iš labiausiai saugojamų ir vienas iš ace, Chicago 8, Ill.

NAUJIENOS

PIRMAS IR DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRASTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS visuose Amerikos miestuose ir užsienyje turi savo korespondentus ir nepaprastų gabumų rašytojus, žurnalistus.

NAUJIENOS duoda vėliausias, tikriausias ir geriausias pasaulines, nacionalines bei vietos žinias, straipsnius ir paveikslus.

NAUJIENOS talpina išvietintųjų lietuvių šeimų, giminių bei pažįstamųjų pajieškojimus ir jų atsišaukimus į savo tautiečius.

NAUJIENOS nemokamai spausdina lietuvių draugijų, klubų ir organizacijų pranešimus, atsišaukimus ir korespondencijas.

UŽSIRAŠYKITE NAUJIENAS ŠIANDIEN PAT.

Prenumerata: Amerikoje ir Kanadoje \$ 9.00, pusei metų \$ 5.00; Chicagoje \$ 10.00, pusei metų \$ 5.50; užsienyje \$ 11.00, pusei metų \$ 5.50.

Adresas: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill., U. S. A.

IV.

— ... Noriu išreikšti mano ypatingą pasitenkinimą ir džiaugsmą, kad konkursą sukurti geriausią naujos konstrukcijos motoro modelį laimėjo moteris... — čia fabriko direktorius reikšmingai nutilo ir daug sakanciomis akimis įsėjojo savo džiaugsmo kaltininko pirmuose suoluose, kur sėdėjo fabriko techniškas ir administracinis personalas. Salėje kilo mažas šnabždesys. Direktorius su plačia šypsena lūpose palaukė, kol salė nurims ir su patosus tęsė toliau.

— Garbės laurus, paprastai, skindavo vyrai. Škart ne ginčijamai jie teko moteriai — mūsų panelei inžinierėi...

— Kaip žinote, pagal mūsų fabriko seną tradiciją, laimėjęs I-ją premiją išrenka tos serijos motorams vardą. Panelė inžinierė pavadino savo modelį „Plieno širdimi“. Vardas ypatingas ir simboliškas ne tik motorams, kurie tikrai yra mechanizuoto judėjimo širdis, bet ir pačiai jų kūrėjai, kurią teisingai galima pavadinti moterimi su „plieno širdimi“. Ji atsispyrė atgimstančio pavasario viliojimams ir išsėdėjo prie savo darbo, ligi ji vainikavo „Plieno širdis“... — su tais žodžiais direktorius nulipo nuo podiumo ir įteikė inžinierėi miniatiurinį su visomis detalėmis pagamintą modelį.

Keli šimtai akių nukrypo į laimingąją moterį. Moteris žiūrėjo į ją su pavydu, o vyrai — su susidomėjimu, nes jie dar tą patį akimirksnį užmiršo, kad ji buvo gabi, konkursą laimėjusi jų darbo kolegė. Jiems pirmoje eilėje ji buvo tik moteris. Laiminga moteris yra kiekviena graži. O ji šian dien buvo daugiau kaip laiminga. Nuo vidinio susijaudinimo švelniai paraudo skruostai, žalsvas liepsnelės svaidančios akys, drąsiai atvesta galva su surūdijusios geležies spalvos plaukais, kurie ją sudarė puikią pergalės aureolę, kludė vyriškai lyčiai galvoti, jog čia yra moteris su „plieno širdimi“.

Kai ji, su modeliu rankose grįždama į savo vietą, tyčiomis triumfuojančių žvilgsniu pažvelbė į inžinierių, jos džiaugsmas palūžo. Toks šaltas šaltas inžinieriaus žvilgsnis sutiko ją ir privertė išblėsti jos akyse žalsvas liepsneles. Net ir jo akyse nebuvo mėlyno aksomo, bet šalto plieno. Jo žvilgsnyje buvo keistas pasigailėjimo ir priekaišto mišinys.

Kai vėliau inžinierius keliais žodžiais kreipėsi į fabriko darbininkus, atidarydamas skaityklą, sporto ir poilsio salę, jo akys nebuvo nė truputi šiltesnės. Jis paliko san tikrus ir tada, kai darbininkai kėlė jam triukšmingas ovacijas. Tik, kai maža mergaitė darbininkų vardu jam įteikė didžiulę puokštę raudonų šiltadarzių tulpių, jis kiek susijaudino, pasilenkė ir pabučiavo vaikišką veidelį.

Pasibaigus iškilmingam posėdžiui, pirmieji suolai puolė sveikinti inžinierienę. Inžinierius pakilo ir demonstratyviai pro ją išėjo iš salės.

Pavasaris barstė saujomis žiedus. Nuo jų kvapo girtas vėjas nuleipo ant dulkino gatvės grindinio. Buvo tvanku, nors jau temo.

Prie fabriko braižyklos lango stovėjo inžinierė, įsmėgusi akis į vakarų horizontą, kuriame lipo iš apačios į viršų galvoti debesys. Kvepianti naktis žadėjo gaivinti lietų, o gal ir audrą.

Inžinierės sieloje taip pat niaukėsi. Tiršti skausmo ir beviltiško nusiminimo debesys rinkosi jos širdyje. Vidujinis nerimas varė ją betiksliai iš vieno kambario į kitą... Visur buvo tuščia ir kartu pilna. Tuščia — tik ji viena liko budėti naktinėje darbo pamainoje; pilna — jos skausmo, nuo kurio ji negalėjo pabėgti.

Inžinierė apsisvilko tamsiai mėlyną darbo apsiaustą su balta apikakle ir nusileido į apačią.

Ekspedicijos skyrius buvo beveik tuščias. Naujųjų motorų pareikalavimas buvo toks didelis, kad fabriko vadovybė nutarė net įvesti naktinę darbo pamainą. Čia ji įsėjojo savęs — sentimentų nepažįstančios inžinierės. Tuose juodai blizgančiuose motoruose ji norėjo rasti dalelę savo ssielos, kurią įdėjo bemiegėmis naktimis, konstruodama jų modelį. Ji prisilietė prie vieno iš jų, kaip aną kartą direktorius, bet vėl greitai atitraukė ranką. Geležies ir plieno šaltis sklido iš jų ir veržėsi iki pat jos širdies.

Inžinierė pasilenkė ant auksinio trikampio firmos ženklelo.

— Ach!, bemaž sudejavo ji.

„Plieno širdis“!... — kaip koks pasityčiojimas raibuliavo jos akyse raudonomis raidėmis auksiniame trikampyje įrašytas motoro vardas.

Kai žmogų apima nerimas, pranašaujantis artėjantį skausmą, jis kartais nori pats padaryti širdyje žaizdą, kad naujas skausmas pakeistų esamą. Gal tokio pat instinktyvio noro varoma inžinierė atsidūrė geležies tirpinimo skyriuje. Dvi didelės iš pirmo žvilgsnio žiūrint, prešingos jėgos grūmės krosnyje: geležis ir ugnis. Tirpo geležis... Virto į skystą, tekančią, ugninę masę.

Karštis degino jos veidą rankas, bet jai buvo gera žiūrėti į tirpstančią geležį. Ji jautė, kad ir jos širdy pradėjo kažkas tirpti, kas buvo per kelis mėnesius dirbtinai šildoma.

Ji atsisėmė į mūro koloną ir užmerkė akis. Toliau kovo- ti su savo jausmais nebuvo prasmės. Papūtė laisvė jie prasiveržė gaivališka srove ir tekėjo per jos sielą, užgriebdama vis naujus praecities atsiminimus.

Ji — vienintelė moteris tarpe vyrų collegu... Ji — gavusi tarnybą pasaulinio garso firmoje... Ji — konkurso lau- reatė...

Visa savo siela inžinierė įsikabino į paskutinį prisiminimą. Jeigu jai pasisektų dar kartą pergyventi savo triumfą, gal ji vėl būtų tas, kas buvo. Išdidžioji inžinierė... Moteris su „plieno širdimi“...

Ji mėgino įsivaizduoti fabriko šventiškai išpuoštą salę, išgirsti direktoriaus kalbą, bet... Ji nieko nematė, nieko nejautė, tik inžinieriaus plieno akys šaltai su priekaištu žiūrėjo į ją...

Nuo ano nelaimingo susitikimo braižykloje, inžinierius, atrodė, jos vengė. Jis buvo jai rūpestingai paslaugus ir aty- dus darbo metu, mieliai jai patarė ir padėjo, tačiau tarp jų stovėjo kažkas. Ji niekados nesužinojo jo nuomonės apie savo premiją laimėjusį modelį. Kiek jis buvo linksmas ir laisvas su braižytojomis, tiek santūrus ir rimtas su ja. Ji nežinojo, ką visa tai reiškė, bet diena iš dienos jis darėsi jai artimesnis. Jo vaizdas pradėjo ją tiesiog persekioti. Inžinierė prieš jį kovojo daugiau ir daugiau kasdien pralaimėdama.

Dabar ji neteko paskutinių pozicijų.

— Ach, kaip mieliai ji norėtų sunaikinti tą modelį, kad tik!... ir mergaitės mintis užlūžo, neturėdama drąsos pasta- tyti sąlygos...

Jo akys žiūrėjo į ją šilčiau, bet vis dar su priekaištu.

Dar liktų inžinierės titulas — perskrodė jos įkaitusią kaktą nauja mintis.

Ar ji galėtų ir tą panaikinti?...

Iš nuleistų blakstienų per skruostus riedančios didelės ašaros rodė, kad ji nerado atsakymo į savo klausimą.

Lauke krito pirmieji lietaus lašai. Pakilęs vėjas atplėšė duris ir sviedė į jos įkaitintą vedą drėgnai vėsaus oro srovę.

Inžinierė rengėsi eiti uždaryti durų, kai ją sučiupo kaž- keno ranka.

Buvo jos įkaitintos vaizduotės padaras? Ji užmerkė vie- nam momentui akis, norėdama iš jų ištrinti vaizdą. Bet inžinierius vis stovėjo prieš ją ir žiūrėjo į jos ašarotas akis. Ne, tai nebuvo svajonė. Jos vaizduotės inžinierius turėjo šalto plieno akis, kaip tada salėje, o šio akys buvo mėlyno aksomo...

Staigiu judesiu inžinierius patraukė mergaitę prie sa- vęs. Naujas vėjo sukurs užtrenkė duris.

Kelias sekundes inžinierius gėrė jos karštą alsavimą. Ši kartą jo akyse žaidė nugalėtojo triumfuojančios liepsnelės, nes jis jautė, kaip jo rankose leidosi jos „plieno širdis“ ir de- ginančią masę sunkėsi į jo kūną.

Lauke šlamštė lietus ir po juo čirkšdama aušo skysta ge- ležies masė būsimajai motorų serijai...

Pabaiga.

Veda sktn. inž. J. Bulota.

V. Keletas ypatingų pastebėjimų.

Nekalbant apie forminius skaitomus planus, kad jas susi reiškinius tarp abiejų mergaičių. Laikas, kad mes ištrinčių ir berniukų stovyklų, nebuvo jokie susipažinimo, kaip vadovavimo, tiekimo, moralinio ir tt. ryšio. Argi negalima buvo, pav., sekmadienį po pietų paaugoti kokią 1 su puse val. laiko padaryti mūsų jaunimo pavakari, pašokant, pažaidžiant, gal ir koki numerį padarant ir kartu ką nors padarant bendram „susipažinimui“. Nėra reikalo nei plačiau aiškinti: jei kas stengiasi mūsų jaunimą skirti, daro didelę klaidą, nes neužtvenksi upės bėgimo, o jeigu nemokėsi ar nesistengsi ją pasukti norima vaga, tai ji išsilis ir tikriausiai į Kanados Prancūzų, Anglų ar visokių ateivių laukus. Mūsų vadai ir vadės turi vadovautis ne atskiromis nuomonėmis, net gal kaprizais, bet aiškiai aptarti iki kokie laipsniai ir kaip mes turėtume pažinti vieni kitus. Mums, skautams, būtų nedovanotina savo vaikus ar net mus pačius, po keletos metų matyti paskendusius Amerikos asimiliacijos katile. Man dar neteko girdėti, kad skautas būtų „prarijęs“ skautą, bet pažinojau ir pažįstu daug vėliau sukurtų laimingų šeimų iš skautijos laimingų jaunystės pažinties laikų.

Reiktų mums baigti su kompi likuotų ir susisiekimui nepatogių stovyklaviečių naudojimu, su naikintoja bolševizmu, už arba jau nors gerai jas atženklinti ir įtaisant teisingus ir iš tikrai įsisąmoninus bei pildant

RODNEY TABAKO ŪKIUSE.

Rodney, Ont., apylinkės liegrižė visą laiką beveik be pertraukos ir taip puikiai, kad ir senesnio amžiaus asmenimis iš šaukė norą patrepsti... Gegužinė bus Povilo Peskarskio ūkyje. P. Peskarskis yra rokiškėnas, į Kanadą atvykęs jau senokai. Yra labai draugiškas, nuoširdus ir vaišingas kavalierius. Jo svajonė — sukurti jaukų lietuvišką šeimos židinį, o ne kitoki. Jam ilgesni laiką teko būti Saskatchewan, no ir Manitobos provincijose, kur lietuvių mažai iš viso yra, tai ir negalėjo savo svajones anksčiau įvykdyti... Bet dabar padėtis yra šiuo atveju pagerėjusi, tai reikia tikėtis, kad svajonės išsipildys. O be to, dabar turi daugiau laiko pasidairyti, nes ūkį yra išnuomavęs J. Rastapkevičiui, kuris antrą metą pavyzdinčiai jį tvarko. Rodney apylinkėje ir daugiau yra iš anksčiau atvykusių kavalieraičių, kurie svajoja apie lietuviškus šeimos židinius. Mergužėlės, kurios mēgsta ramų lietuviškos šeimos židinį, neturėtų nekreipti dėmesio į tabako ūkių srities lietuvių, tvirtus, ekotų — vadovo, jauno, energingo lietuvio ir keturių vengrų,

Liepos 27 d. Rodney apylinkės LOK buvo surengęs gegužinę, arba pikniką, į kurį iš Rodney ir apylinkės atsilankė apie 250 asmenų. Atsilankiusieji, puikiai, linksmai nuotaiškai praleido sekmadienio laisvalaikį: vieni pasiūnekučiavo, pasidalino išpūdziais, pasitarė apie tabako auginimą bei kitais reikalais, o mēgėjai šokti, sodinti pasišoko, nes džazas, kuris susidėjo iš penkių muzikantų — vadovo, jauno, energingo lietuvio ir keturių vengrų,

Dievui - Tėvynei ir artinui obalsio tikslus.

Mes skautai, būdami griežtai apolitinė organizacija, turėtume jau dabar susirūpinti, kad dėl grupinių, laimingų mums kivių, nebūtume neišsami paliešti, išnaudoti ar naikinti. Pagal mūsų įstatus ir obalsį, kas nebetiki Dievui — nebėra skautas, kaip, kad rašo J. E. vysk. Padolskis, gi kas eina prieš tėvynės ir artimo idealus, tas taip pat nebėra skautas, tad tik negarbingi žmonės ir komunistai ir tegali bandyti mums kenkti. Prieš tokius ne tik nevengime, bet su visa jėga stokime į kovą, kad kuo greičiau panaikintume neteisę. Žinoma, mūsų kova turi būti pavyzdžiui, darbštumo, kantrumo — atbudimo „ginklų“ formoje. Čia aš kreipiuosi šia proga į plačiąją ir ypatingai senąją išeiviją, kad jiniai nepasiduotų, kurios rūšies jis bebūtų, priešskautiniais agitatoriams, nes jie ar iš blogos valios ar iš nesusipratimo — nežino — ką daro! Skautija nėra „ponvaikiams“ ar kurios artinosi mūsų apšviestą tarpą — kėlėsi iš naujo Lietuvos skautija...

Tai yra pasaulinė visiems mūsų žemės žmonėms tinkanti moderniška jaunimo auklėjimo si organizacija. Jos vengimas ar nežinojimas, reiškia kultūrinį žmogaus ar tautos atsilikimą ar nepasinaudojimą jau žinoma pažanga. Kova prieš skautizmą — reiškia nesusipratimą ar fanatizmą, ką parodė ir nelaimingai pasibaigusios skautiškai iškraipytos „Hitler jugend“ ir Musolinio, balilų organizacijos, arba tikėkimės, ne betolimoje ateityje ir tikriausiai kartu su bolševizmu ir Stalino komjaunimas.

Turėkime vilties, kad mūsų skautai ras būdų kovai prieš mūsų pačių tamsumą ir sekančiais metais bus žymiai patys skaitlingesni ir su daugybe senųjų išeivių savame tarpe. Mūsų skautija, lyg iš letargo iškyla ir žengia pirmyn. Baigdamas, čia pamėginsiu pasidalinti su jautriausiu stovyklos momentu — tiesiog stebuklinga mūsų skautijos vizija. Mes montreališkai atsidūrėme kaip tik paskutinėmis prieš stovyklos atidarymą minutėmis, vos turedami laiko

įsijungti į rykiotę. Pavakario saulutė skleidė stovyklos slėnį įvairiaformius šešėlius, nušviesdama žėrinčia spalva veliavos stieba ir iš baltų beržukų pastatytus tris kryžius. Šešėlių, gauburio, upelio ir medžių fone šie kryžiai priminė Gedimino kalną Vilniuje. Virš šimto skautų išsiriavusių didelių keturkampių po komandos nebejudėjo ir darė neaprašomą, susipažinimo tylą... Apmėčiau žvilgsniais išsiriavusius — vos du pažįstami iš anų senųjų Lietuvos laikų... Iš žemumos, nuo upelio pusės išnėrė didžiojo slėnio šešėlio, artinosi Vyr. Skautininko svita. Jis pats dar gilino šį nuostabų tylos momentą savo paprastumu — kuo ne kukliu mu vis be žodžio artėdamas į mūsų tarpą. Man skriejo šimtai prisiminimų ir aš vėl po tiek daug metų pamačiau tą iš Drumso besiriantį brolį.

Jutau, kad mažutis senosios Lietuvos skautijos branduolėlis kukliu, bet tvirtu žingsniu nėrėsi iš tamsybės, iš letargo — artinosi į mūsų apšviestą tarpą — kėlėsi iš naujo Lietuvos skautija...

Būdėk! nuskambėjo malonus, senas pažįstamas tembras. Šimtai jaunų Lietuvos vaikų krūtininių Kanados kanelis ir ap linkinės girelės praskrodamos nuostabią tylą atkartoję: Vis būdžiu! Sktn. J. B.

VASARIO 16 D. GIMNAZIJOS NAUJI RĖMEJAI

1. Baršauskienė Stasė,
2. Bukauskas Romas,
3. G. Jonas,
4. Jurskus Domas,
5. Kličius Pranas,
6. Lukas Kazys,
7. Rudinskas Pranas ir pasižadėjo į rėmėjų eiles stoti artimiausiu metu šie:

1. Kerberis,
2. Pr. Montvila,
3. V. Sabalys ir kt.

Visiems nuoširdus ačiū. LIETUVIS BATSIVIS. Pataisymai ir užsakymai. 4666 Park Ave, Montreal. Telefonas: DO 0357.

Jono LADYGOS baldų studijoje „ARTIS“

priimami užsakymai ir pataisymai sofų, fotelių (chesterfields). „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybė fabriko kainomis. Biuras St. Denis 1251, (prie St. Cathenre). Spėcialiai lietuviams šeštadieniais iki pietų.

JAU PERŽENGTA Į ANTRĄ PUSĘ BARO

Vasario 16 gimnazijai remti susitelkė jau per 1200 lietuvių. Štai toliau einantieji didieji Vasario 16 Gimnazijos talkininkai, mieli mūsų jaunimo rėmėjai:

Būr. Nr. 57 c. o. Mr. Jurgis Abromaitis, 279 Westmorland Ave., Toronto, Ont., Canada, išl. Vasiliauską Edmundą, III kl. mok.; Būr. Nr. 62 c. o. Mr. Just. Plausinaitis, 170 Melrose Str., Brockton, Mass, USA, išl. Majauskaitę Valę, III kl. mok.; Būr. nr. 63 Toronto Ateitininkų Kuopa c. o. Mr. Karol. Abromaitis, 279 Westmorland Ave., Toronto, Ont., Canada, išl. Vasiliauską Edmundą, III kl. mok.;

Būr. Nr. 58 c. o. Mr. Pranas Saladzius, 308 Alphonse Street, Rochester 5, N. Y., USA, išl. Mozūrą Zigmantą, I kl. mok.; Būr. Nr. 59 c. o. Mm. Ant. Sabaliauskas, 251 Alphonse Street, Rochester 5, N. Y., USA, išl. Arlauską Eduardą, IV kl. mok.;

Būr. Nr. 60 ir 61 c. o. Mr. Petras Balčius, 1424 S. 3rd Street, Philadelphia, Pa, USA, išl. Petraitytę Mėtą, I kl. mok., ir Šulcą Hermaną, III kl. mok.;

Vasario 16 Gimnazija turi 115 mokinių, norinčių mokytis lietuviškoje mokykloje ir būti naudingi laisvai Lietuvai ir lietuvių tautai. Kas parems dar kitas, neturinčias globėjų?

Tai gi kviečiame dar į didįją Vasario 16 Gimnaziją. Adresas: „Litauisches Gymnasium“, (23) Diepholz-Flugplatz Block Nr. 7, Germany, Br. Zn.

KAS DAR GALI Į USA EMIGRUOTI?

Naujo emigracijos trenitiniam specialus DP įstatymas, kuris niam įstatymo nesulaukė. jau užsibaigė 1952 m. sausio 1 d. Jei trenitins yra atvažiavęs iš kitų kraštų į Vokietiją, ma būtų sunku dabar spėlioti. Austriją ar Italiją, ar buvęs iš dabar gyvenantieji Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje gali gauti vi US visas pagal 30 įstatymą. mas dar galioja iki liepos 1, Trenitins, kuris galėtų vykti 1954 m. Sulig jo trenitiniai sulig 30 įstatymu turi būti atlietuviai gyvenantieji Danijoje, siradęs Europoje po 1939 m. Belgijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Portugalijoje, Anglijoje, m. sausio 1 d. Todėl visi lietuvių trenitiniai Europoje, no jo, Luxemburge, Turkijoje ga rintieji emigruoti į Ameriką ir li US konsulatuose be laukimo galintieji sulig čia aprašytu išeilės gauti visas Lietuvos kvotoms gauti visas, privalo tos sąskaiton, nes sulig šiuo is tuoj registruotis US konsulatymu, pusė Lietuvos kvotos tuose ir apie tai neatidėlojant yra naudojama neapribotam į pranešti BALFo Centru Euateity laikotarpiui visiems lieuropoje, Miunchen 27, Pienze-tuviams trenitiniam esantiems nauerstr. 15, Germany. Ir vi-minėtuose kraštuose.

Vokietijoje, Austrijoje ir i kitas šalis irgi kreipkitės Italijoje gyvenantiems trenit-niams šis įstatymas netaiko- mas, nes jiems buvo išleistas specialus DP įstatymas, kuris jau užsibaigė 1952 m. sausio 1 d. Jei trenitins yra atvažiavęs iš kitų kraštų į Vokietiją, ma būtų sunku dabar spėlioti. Austriją ar Italiją, ar buvęs iš dabar gyvenantieji Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje gali gauti vi US visas pagal 30 įstatymą. mas dar galioja iki liepos 1, Trenitins, kuris galėtų vykti 1954 m. Sulig jo trenitiniai sulig 30 įstatymu turi būti atlietuviai gyvenantieji Danijoje, siradęs Europoje po 1939 m. Belgijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Portugalijoje, Anglijoje, m. sausio 1 d. Todėl visi lietuvių trenitiniai Europoje, no jo, Luxemburge, Turkijoje ga rintieji emigruoti į Ameriką ir li US konsulatuose be laukimo galintieji sulig čia aprašytu išeilės gauti visas Lietuvos kvotoms gauti visas, privalo tos sąskaiton, nes sulig šiuo is tuoj registruotis US konsulatymu, pusė Lietuvos kvotos tuose ir apie tai neatidėlojant yra naudojama neapribotam į pranešti BALFo Centru Euateity laikotarpiui visiems lieuropoje, Miunchen 27, Pienze-tuviams trenitiniam esantiems nauerstr. 15, Germany. Ir vi-minėtuose kraštuose.

sais kitais emigracijos reikalais tuo pačiu antrašu. Prof. Kan. Dr. J. B. Končius, BALFo Pirmininkas.

PRITYRĘS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

391 ST. CATHARINE ST. W. MONTREAL.

CAPITOL FURNITURE CO.,

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kt. firmų radio aparatų ir elektrinių reikmenų. Visi kiti jūsų namų reikmenys Lengvos mokėjimo sąlygos — žemiausios kainos. Mūsų prekybos vedėjas Mr. J. J. RUSSELL kalba lietuviškai ir yra krautuvėje kasdien. TEL.: LA 8621.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ZUKAS ANTANAS

Tel. TR 4321 1434 Rolland Ave., Verdun. Kreiptis vakarais po 6,30 val.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ

RŪBŲ SIUVEJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turimi dideli pasirinkimai įvairių angliškių ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai. ED. KONDRATAS. 1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto. Tel. LL 9626.

BELLAZZI — LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle. Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplauskio)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras. Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

LIETUVIŠKA

Mėsos krautuvė

Sav. J. ir K. Guzevičiai. Tel. DO 5817
2379 Rosemount Blvd., Montreal.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALnut 9773 4914 Decarie Blvd., Montrel.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS

DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais. Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį metų praktikavęs didelėse ligoninėse ir klinikose Europoje ir Amerikoje.

VIDAUS LIGŲ, AKUSERIJOS IR VENERINIŲ LIGŲ SPECIALISTAS.

3537 PARK AVE. Montreal. Tel. HA 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

VIKTUTĖ BUGAILIŠKAITĖ

1280 King E., Hamilton, Ont.

AYRAINS BEAUTY SALON

DARO PUSMETINES IR ĮVAIRIAS TRUMPA-LAIKES ŠUKUOSENAS, DAŽO IR KERPA PLAU-KUS. KIEKVIENAS DARBAS YRA GARANTUO-JAMAS. TELEFONAS: 4-3566.

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas.

Siuntinys Nr. 6 Reikalaukite pilno siunt. sąrašo.

A. 10 sv. cukr. — \$ 2.60 5 sv. baltų kv. miltų 1 sv. deg. kavos

B. 20 sv. cukr. — \$ 4.70 3 sv. gr. kiauul. taukų 1 sv. kakavos

Siuntinys Nr. 7 1 sv. šokolado

A. 10 sv. kv. miltų \$ 2.50 1 sv. kavos

B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.90 4 sv. rūk. lašinių

E. 9 sv. kiauul. t. \$ 5.25 2 sv. kiauulinių taukų

Siunt. Nr. 11 — \$ 6.50 2 sv. rūkytų lašinių

5 sv. cukraus 2 sv. kiauul. taukų 1 sv. deg. kavos

1 sv. šokolado

2 sv. kakavos

4 1/2 sv. cukraus

2 gab. tualet. muilo

Siunt. Nr. 22 — \$ 5.50

3 sv. gr. kiauul. taukų

3 sv. rūkytų lašinių

3 sv. cukraus

1 sv. šokolado

MŪSŲ SPORTAS

CLEVELANDO ŽAIDYNIŲ BAIG. PASTABOS

Liepos pradžioje Clevelande mis. Pirmasis priešininkas po įvykusios žaidynės netikėtai tu sunkaus spaudimo praskydo rėjo susisaurinti tik JAV lie-
tūvių sportininkų dalyvavimu. mo netikslumai išgelbėjo jį nuo Stiprus Kanados atstovai, ku-
didesnio pralaimėjimo. Tarp
rie visose sporto šakose tikrai kitko, lietuviai neišnaudojo sa-
būtį įnešę didelę konkurenci-
ją, iki paskutinio momento
laukdami leidimo peržengti sie-
nų, turėjo pasitenkinti liūdnu
atodūsiu ir liktis kitų pusėj.

Vienintelis kanadiečių atsto-
vas Pr. Gvildys, išnaudodama
mas dar seną leidimą, stalo te-
niso indiv. varžybose iškovojo
2-ą vietą ir pirmąsias vietas
mišriam ir vyrų dvejeje.

Sprendžiant iš šių atsitikti-
nų apsilankėlių, Clevelando
varžybos buvo puikiai ir nuo-
širdžia dvasia pravestos, viet-
nei visuomenei parodant tikro
įvertinimo sportiškam reikalui.
Silpniau išėjo su sportininkų da-
lyvavimu ir pačių varžybų ly-
giu, bet tas priklausė ne tiek
nuo rengėjų, kiek nuo pačių
sporto klubų.

Kitais metais varžybos orga-
nizuojamos Čikagoje ir jų ren-
gėjas — naujasis sporto orga-
nas FASKAS. Linkėtina, kad
dvi tikrai geras progas. Prieš
organizatoriai iš anksto nusta-
tytų pastovią varžybų pravedi-
mo datą ir jos laikytųsi, tuo lei-
džiant kanadiečiams jau 5-6
na atsitiktiną šansą: mūsiškių
mėnesius prieš įvykį rūpintis
„neperžengiamos“ sienos pra-
ėjimo formalumais. —alpk—

VYTIEČIŲ FUTBOLAS

Po dviejų savaičių „atosto-
gų“, kurias vyčiai išsiųsė 2:0(1:0), kuri laikosi pirmau-
iš Toronto futbolo lygos Cleve-
lando žaidynių dalyvavimui
ja baudinį ir R. Šimkus labai
(jos nepavyko), klubo futbo-
goje nukreipia pusaukštį sve-
lininkai turėjo dažnomis rung-
tynėmis pasivyti kitus senjorų
lygis I. Kasperavičius ir Preik
lygos atstovus, kurie buvo ge-
rokai pažengę į priekį.

I-jo rato baigiamuose 2 susi-
tikimuose vyčiai palyginti
lengvai laimėjo 2:0(0:0) prieš
olandų Netherlands ir su italų
Lazio sužaidė 2:2 (1:1) lygio-

SPORTAS ANGLIJOS LIE- TUVIŲ PADANGĖJE.

Mūsų bendradarbis Anglijoje.
Šviesios spalvos, kuriomis
nupaišiau gerb. „NL“ skaityto

jams Anglijos lietuvių sporti-
dės, kaip Leono Slažinsko ir
nį gyvenimą savo paskutinia-
Adolfo Kanopos, kurių ir tē-
me reportaže, labai nubluko.
Perdidelė emigracijos karštli-

gė pastatė paskutinį tašką
Sporto Sąjos gyvenimui ir
Sporto Sąja buvo likviduota.
Tai skaudus smūgis sportininkams po 2-jų gražių Sąjos gy-
venimo metų. Šiuo metu bė-

ra likęs tik vienas aktyvus klu-
bas — „veteranas“ Manches-
terio „Kovas“, kuriam šis ki-
ty klubų susilikvidavimas išė-
jo į naudą, nes nemaža dalis
kito buvusio stipraus klubo —
Halifax'o „Vilniaus“ narių per-
ėjo į „Kovo“ gretas ir tuo žy-
miai sustiprino koviečių eiles.

Šiuo metu „Kovo“ krepšinio
k-da intensyviai dirba — tren-
niruojasi, nes ruošiamasi vie-
nos savaitės vizitui Prancūzi-
jon.

Išplaukiama rugsėjo mėn. 13
d. ir grįžtama rugsėjo m. 21 d.

Laike šios kelionės bus su-
žaista su, mažiausiai, 6 pran-
cūzų klubais. Šios kelionės
įkarštis yra apėmęs ne tik „Ko-
vo“ žaidėjus, bet ir visus Ang-
lijos lietuvius.

Finansinė išlaidom, kurių
bus labai daug, nes bus įsigyta
naujos uniformos, trenirai,
kamuoliai, kelionės išlaidos ir
kt., padengti, į pagelbą atėjo
DBL S-ga, Manchesterio Lie-
tuvų Klubas ir šiaip lietuvių
visuomenė, bet didžiąją dalį iš-
laidų, aišku, teks pakelti pati-
ems koviečiams.

Grįžus koviečiams iš šios ke-
lionės, pasistengsiu painfor-
muoti gerb. „NL“ skaitytojus
apie jos pasekas.

Iki sekančio pasimatymo.
V. Steponavičius.

URUGVAJUS KREPŠINIO PROGRESAS

Žurnalas Vision, išėinęs New
Yorke ir turįs šimtus tūkstan-
tantių skaitytojų, sporto kro-
nikoje įdėjo žinutę su šiuo
pavadinimu, bet mano dėmesį
atkreipė šios lietuviškos pavar-

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų verti-
mai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose,
teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinas

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:
3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR
TAISAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ
PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU
SĄŽININGAI
IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS
KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD,
Park Extension.
CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro,
šeštadieniais — visą dieną.

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO, bet

Alberto Norkeliūno
Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

už \$0.01 \$1.000.00

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.

Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse.

Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.

5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.

Telefonas: CI 2363

DEMESIO

Villasaliečiams ir apylinkės lietuviams!

Eksperatas radio ir elektrinių reikmenų taisyme.

Prekyba ir pataisymai.

PETE'S RADIO SERVICE

7688 Edvard St. Ville Lasalle. HE 372

LIETUVIŲ VEIKLA URUGVAJUJE.

Atkelta iš 3 pusl.

intelektuali, bei lietuvių patrio-
tų. Lietuvos ministeris dr. K.
Graudinis prezidentavo Sr. J. P.
Martinez Bersetche. Po to pa-
skaitininkas užėmė tribūną. Pa-
sveikines susirinkusius ir pa-
dėkojė visiems lietuviams, ku-
rie vienu ar kitu būdu prisidė-
jo prie paskaitos paruošimo ir
šių žodžių autoriui už temos ir
medžiagos suteikimą, pradėjo
paskaitą, kuri užsitęsė netoli
dviejų valandų laiko, bet publi-
kos buvo išklausa tytydžia: ir
dideliu susidomėjimu.

Temoje buvo liečiama Lietu-
vos istorija, papročiai, menas,
literatūra, kaimiečių gyvenim-
as, šių dienų partizanų kova
už Lietuvos laisvę etc.

Po paskaitos buvo duoti pa-
veikslai iš Lietuvos.

Skirstantis, daug dalyvių pa-
geidavo daugiau tokio pobū-
džio paskaitų.

Taip veikia Urugvajaus lie-
tuvų sąjela, su plačiąja Uru-
lomatinio korpuso, švietimo ir
taigų aukštųjų valdininkų, daug
Montevideo, 2. VIII. 52.

EVERESTAS NEĮVEIKIAMAS

(Atkelta iš 4 pusl.)

Dabar iš šiaurės (užlipimą
bando rusai. Slaptai.
Kiekvienai metai turi birželio
mėnesį, kuris yra vienintelis
laikas, kada galima bandyti
kovą su Everestu.

Mont Everest — aukščiausias
žemės kalnas, kurį vietiniai
žmonės vadina „Chomolung-
ma“ — „Kalnų karalienė“. Si-
to kalno aukštis — 8882 metrų
arba 9681,38 jardų, arba be-
veik 9 kilometrai arba truputį
daugiau negu 5 su puse mylios.
Buvo surengta daugybė eks-
pedicijų, kurių daugumas
7.000 m aukštumą nepaliekė.
Manoma, kad britai Mallory
ir Irvine užkopė 8600 m, bet
sniego audros juos prarijo.
Ligšiol didžiausių laimėjimų
kovoje prieš Everestą pasiekė
britai. Bet britai atidavė ir di-
džiausią auką Everestui. Tu-
rima pagrindo manyti, kad ligi
kalno viršūnės liko nepasiekta
tik 240 metrų, arba apie 292
jardus. (D).

Birželio mėn. 3 d. visam pa-
saulių pasklido žinia, kad švei-
carų ekspedicija grįžta, nepa-
siekusi Everest viršūnės.
Tuo pačiu laiku grįžo ir ang-
lų ekspedicija į Kathmandu.

Visos pastangos veltui. Eve-
restas liko nenugalėtas.

LIUDESIO VALANDŲ

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM

PE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

LIETUVIŠKAS RESTORANAS.

SAVININKAS M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios

lietuvių bažnyčios. TEL. TR 0141

Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

DR: ALEKSAS VALADKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1081 Bloor St. W. — Toronto

(tarp Dufferin ir Dovercourt)

priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2 — 4

pp. ir 6,30—8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

E.D.BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun J. Alcide Blais, 29—4ieme

Ave., Verdun. YO 3323. nue, Ville Lasalle.

Ave TR. 7849.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas,
dažo ir kerpa plaukus. Kiekvieną dieną (išskyrus sek-
madienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
JŪSŲ PATARNAVIMUI.
PRAŠOME APLANKYTI.

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

Duodame ir kreditan

PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE ST. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITĖS IŠSIMOKĖJIMUI

be nuošimčių

Plačiai išgarsinti laikrodžiai

■ CYMA ■ LONGINES

■ BULOVA ■ OMEGA

Šviesiai melsvi deimantai

Mokame aukščiausias kainas

už seną auksą ir deimantus.

EKSPERTŲ GARANTUOTAS

LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

TORONTO, HAMILTONO, WELLANDO IR KITŲ APYLINKIŲ LIETUVIAI!

BAIGDAMI VASAROS SEZONĄ, RUGPJŪCIO 24 D. VISI SUVAŽIUOKIM Į

DIDŽIAUSIA GEGUŽINĖ

KURIA RENGIA TF HAMILTONO SKYRIUS. JI ĮVYKS BRIDGEMAN'S ŪKY, TEN, KUR IR PIRMOJI.

TARP KITŲ ĮVAIRENYBIŲ BUS IR ŠAUDYMAS ŠRATELIAIS!

GROS PUIKUS BENNI—FERRY ORKESTRAS, KURIO MUZIKĄ PERDUOS STIPRUS MIKROFONAS SU RUPORU.

AUTOBUSAI NUO TORONTO LIET. BAŽNYČIOS, 941 DUNDAS ST. W., EIS 1 IR 2 V. P. P.

IS HAMILTONO NUO ITA LŲ BAŽNYČIOS (kampas Barton ir James g-vių) JIE KU RSUOS NUO 2 IKI 3 V. PO PIETŲ.

PRADŽIA 2 VAL. PO PIETŲ!

VEIKS ĮVAIRUS BUFETA

GEGUŽINĖS VIETA YRA APIE 15 MYLIŲ NUO HAMILTONO, TORONTO KRYPTIMI. VAŽIUOTI 5 KELIU IR PRIE „BOY SCOUTS CAMP“ RODYKLĖS

PASUKTI Į SONINĮ VIESKELĮ, KUR GEGUŽINĖS VIETĄ RODYDYS SPECIALŲS ŽENKLAI.

VISI VISI Į ŠI DIDĮJ FLACIOSIOS APYLINKĖS LIETUVIŲ SĄSKRYDĮ!

TF A-BĖS KANADO J HAMILTONO SK.

HAMILTON

PATIKSLINKIME ĮVYKIŲ FAKTUS.

„N. L.“ Nr. 31 (277) Alg. Girdvainis rašo: „Hamiltono liet. parapija įsikūrė 1948 m. pavasrį. Pirmose pamaldose dalyvavo vos 13 žmonių, jų tarpe pp. Bugailišiai, Treigiai ir dar keletas senųjų lietuvių...“ Reikia pataisyti:

Anuomet buvo tik viena DP įsteigta organizacija. Kaip tos organizacijos valdybos nariai, susidedanti iš senųjų lietuvių ir DP., taip ir nariai — 90 žm., pageidavo Hamiltono mieste įsteigti liet. katalikų parapiją. Iš Toronto miesto tapo pakviestas kun. Dr. J. Tadaraušas. Ir už Hamiltono miesto, kelių mylių atstumoje, moterų vienuolyno koplyčioje, Mount Cenacle, Fennel Ave., W. Hamilton, Ont., įvyko 1948 m. gegužės 13 d., pirmos pamaldos, kuriose dalyvavo ne 13 žmonių, bet 21.

Iš senųjų lietuvių pirmose pamaldose dalyvavo tik pp. Antanas ir Anelė Pundziai; visi kiti buvo DP, jų tarpe ir šios korespondencijos autorius. Iš 120 lietuvių, abiejų lyčių buvo tik 21. Vienai, kitai savatei slenkant, jau pamaldose dalyvavo beveik visi senieji ir naujieji lietuviai.

Apie garbingą pp. Pundzių šeimą, visi iš seniau apsigyvenusiu lietuvių žino. Tos šeimos idealistinį nuosirdumą ne vieną iš naujai atvažiuosiu, mes patys?

M. M.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE ST., Montreal. FITZROY 3292.

AMERIKOJE „NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ“ GALIMA GAUTI:

J. Sodaitis, „Gabijs“, 340 Union A., Brooklyn, N. Y.
J. Karvelis, 4434 S. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill.
Knygynas „Nemunas“, 3143, So Halsted St., Chicago, VI. Pauza, „Neringa“, 1906—25th St., Detroit 16, Mich.
D. Krause, 3466 So. Halsted St., Chicago 9, Ill.
J. Bajorinas, 3100 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
J. Giedraitis, 3301 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERIJA
DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA LIETUVIŲ
FRATERNAL ORGANIZACIJA

Įkurta 1886 metais

TURTAS VIRŠIJA \$ 2.430.359,00

Kuopos įvairiuose Jungt. Valstybių ir aKnados Miestuose. Gyvybės apdrauda nariams nuo \$ 100,00 iki \$ 5.000,00. Nariais priima abi abiejų lyčių lietuvių nuo gimimo dienos iki 60 metų

Nariai gauna savaitraštį „Tėvynė“ nemokamai. Iš Susivienijimo Labdarybės Fondų šelpiami nelaimių ištikti nariai ir remiami lietuvių kultūriniai reikalai. Visi kviečiami tapti šios broliškos organizacijos nariais. Smulkesnių paaiškinimų klauskite vietinėje SLA kuopoje, ar rašykite į centrinę raštinę tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

AUDŽIU TAUTINIUS RŪBUS,
juostas, pagalvėles, staltieses, užuolaidas ir kt.
Neaukštos kainos.
288—6th Ave. Ville La Salle.
Ald. Bobėnaitė-Puniškienė.

DĖMESIO, HAMILTONIEČIAI!

Mūsų tautietis BALYS KRONAS, anksčiau dirbęs draudimo bendrovių atstovu, dabar perėmė dar ir namų bei biiznių pirkimo ir pardavimo tarpininkavimo imonės R. TESLIA 1294 King St. E. Real Estate & Insurance Broker. Tel. 9-3558 atstovavimą.

Tai viena iš didžiųjų tos rūšies imonių Kanadoj, turinti didžiausią pasirinkimą namų - biiznių bei farmų. Geromis sąlygomis parūpina me morgičius. Kreipkitės, patarimai jums nieko nekainuos.

BALYS KRONAS

FOR REAL ESTATE and GENERAL INSURANCE.

Busines Ph. 9-3558. 3-1108. 2-4641. Rez. 112 Ontario Ave. Ph. 2-9077.

LONDON, Ont.

ISVYKO STUDIJŲ Į PARYŽIŲ.

Pianistė Angelika Matukaitė ir mūsų akordeonistas ir veiklūs bei energingas kolonijos ryšių pagilinti savo muzikos veikėjas Alfonsas Pocius. Jis studijų. Numatoma, kad jos išvyko į Ottawą. L. E-tas.

GABI MOKSLEIVĖ

Londono kolonijos lietuvių tėtė Gražina Narakaitė šienet labai gražiais įvertinimais baigė Londono Central Collegiate Institute (trylika klasių). Nors abiturientė Gr. Narakaitė tik trejetą metų gyvena Kanadoj, bet savo mokslo pažangumui toli pralenkė daugumą savo bendraklasių. Ji, kaip girdėti, žada studijuoti Western Ontario Universitete — Londone. L. E-tas.

Veik tuo pačiu metu apleido mūsų koloniją (sako laikinai)

St. CATHARINES, Ont.

NAUJA SEIMA.

Rugpjūčio mėn. 2 d. St. Catharines Vynotą, dino St. Catharines gražiųjų Montrealio kunigas Kuibis ponų skaičių. Montrealyje, Aušros Vartų pa. Šia proga primintina, kad rapijos bažnyčioje sutuoke su p. Vyniotas pasižymi daugeliu Brone Venkute. Jaunavedžiai gerų savybių: darbštus, taupo vestuvių puotos nuolatiniams gyvenimui atvyko į St. Catharines. Taigi, St. Catharines, už kurią, kaip tenka girinėj pagausėjo viena šeima. Dėti, rengiasi įsigyti neklinoja Jaunoji Vyniotų pora iš St. Catharines lietuvių susilaukė. Daug laimingų ir saulėtų dienų mažai sveikinimų. P. Vyniotų jaunajai porai!

I. S.

LIETUVIŠKA SKRYBELAICIŲ KRAUTUVĖ JUDITH HAT SHOPPE

7334 St. Hubert St., Montreal. Tel. CA 8859.
Rankų darbo skrybelaitės ir pertaisymai.
Vestuviniai šydai.

Sav. BRONĖ ir ALEKSANDRA STANKEVICIŲTĖS

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba užeikite:

Kasdien: Nuo 9 ryto iki 7 vak. Tel. FA 6844
Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 10 vak. 3664 St. Famille St. Tel. HA 6708 Montreal, Que.

ŽURNALAI, naujausi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importą ir persiuntimo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!

A. PAULAITIS

Import - Export

23 Romsey St. Boston 25, Mass U. S. A.

Pranešimai

MISKININKŲ ŽINIAI

Pranešama, kad Diepholz'o gojo žemiau išvardinti miškininkai ir miškų srity dirbantieji vadovybė Kanados liet. miškininkams (Rėmėjų Būrelis Nr. 9) yra paskyrę globoti VII kl. mok. Adolfą Brinkį.

Prie šio taip kilnaus lietuvių išlaikymo darbo prisidėjo ir visiems metams išparei-

PADĖKOS

Mūsų motinai Marijai Stonkuvienai mirus, dėkojame gerb. klebonui kun. Kubiliui ir kun. Vilkaičiui už suteiktus paskutinius patarnavimus. Taip pat reiškiamė nuosirdžią padėką ar-
tumiems ir pažįstamiems, pal-
lydėjusiems velionę į kapus bei pareiškusiems mums užuojau-
tas. Liūdinti šeima.

Daktarams M. ir W. Kiunstleriams už jų tikrai nuosirdžias pastangas gelbėti ir mazin-
ti kančias mūsų motinai A. A. M. Stonkuvienai jos sunkioje ir beviltiškoje ligoje reiškia-
me mūsų didžią padėką.

O. Januškevičienė,
Dr. S. Stonkus,
J. Stonkus.

Širdingai tariau ačiū p. Dumšienei, mano krikšto motinai ir jai padėjusioms tame darbe pp. E. Tuinylienei ir O. Stradomskienei, už surengtą man išleis-
tinių ir gimtadienio pokylį ir už brangias ir gražias dova-
nas. Taip pat širdingai dėko-
ju dalyvavusiems ir nedalyva-
vusiems tame pokylį, bet prisidėjusiems aukomis. Taip pat
dėkoja mano tėveliai, kartu ir
dedė.

Su pagarba

Delhi, Ont.

T. Samytė.

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE

273 — 1 Ave., Ville Lasalle.

Tel. TR 8351.

Šaldytuvų ir įvairių elektrinių motorų taisymas.

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED.

CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedamiems „Drex“, kad neperleisėtų vandens ir duotu gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gar-
dinus lengvus ir sunkius. Sutaishome rūbus (širmus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garentuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučeliūnas,

A. Majauskas.

MONTREALIS 2838 Allard Tr.1135

Ši sekmadieni, rugpjūčio 24 dieną nepaprasta gegužinė - piknikas!

KLT MONTREALIO SKYRIUS RENGIA DIDŽIULĘ GEGUŽINĘ - PIKNIKĄ RUGPJŪČIO 24 D., SU NEGIRDĖTA IR NEMATYTA PROGRAMA, LOTERIJĄ IR KITAIS ĮVAIRUMAIS. PRAŠOMA RUOŠTIS TAM DIDŽIAM PIKNIKUI IR AUKOTI LOTERIJAI.

Fantus siųsti pas: p. M. Arlauskaitę, 6642 — 3 Ave, Rosemount, tel.: CR 4624, J. Parojų, 72,40 Quorbes Ave, VI 7634, Leoną Gudą, Ville Emard, 6427 Brand St., pas V. Kiškį, Verdun, 774 Church Ave., tel. YO 0381; A. Matulį, tel.: TR 8112, A. Navicką, 3330 Belecche St., GR 1260, I. Salaių, 54—6 Ave., Ville Lasalle. KLT Montrealio sk. valdyba.

RUOŠIANTIS KLB KRAŠTO TARYBOS SUVAZIAVIMUI.

Pirmoji Kanados Lietuvių šį ir palankumą tam bendram Bendruomenės Krašto Tarybos sesija įvyks Montrealy, rugpjūčio 30 ir 31 ir rugsėjo 1 dienomis. Tuo metu į Montrealį atvažiuos 33 iš kitų Kanados vietų (Toronto, Hamiltono, Edmontono, Winnipeg, St. Catharines) atstovai. Norima juos gražiau priimti ir sudaryti jiems šeimyniško jaukumo. Todėl tie Montrealio lietuviai, kurie galėtų juos priimti ir apnakvydinti, maloniai prašomi atsiliepti vienu iš šių telefonų: HE 7920 arba HE 0850. Jau yra pasizadėję priimti po vieną atstovą: pp. Juškevičiai, p. Katilius, pp. Balzarai, pp. Kardeliai. Labai būtų malonu, kad tautiečiai greičiau atsilieptų ir KLB Tarybos atstovams, jau atvykstant, galima būtų nurodyti adresus, kur jie galėtų atvykę tiesiai kreiptis.

KLB-Krašto Tarybos sesijai jau sutartos patalpos, būtent: Centre des Loisirs St. Jean Baptiste salėje (su kambariais), 485 Rachel ir Berry gatvių kampe, kame be posėdžių šeštadienį, rugpjūčio 30 dieną, 8 val. vakaro bus iškilmingas, pirmosios KLB Krašto Tarybos pirmosios sesijos narių garbei, subuvimas, į kurį maloniai prašomi atsilankyti ir visi Montrealio lietuviai. Bus pasiūlytas su gėrimais ir šokiais, kuriems maloniai sutiko groti brolių Lapinų „Lituanica“.

Galimas dalykas, kad vakaro metu bus kokia programa.

Be to, kreipiamasi į tautiečius ir prašoma tam subuvimui talkos. Tuo reikalu prašome skambinti telefonu p. O. Stanikūnaitė: HE 7398.

Suprantama, kad KLB-K. Tarybos posėdžiai bus vieši ir tautiečiai, kas domisi jos darbais, galės atsilankyti.

Būtų malonu, kad montrealiečiai parodytų didesnę dėmesį.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS
192—4-th Ave, Ville Lasalle.

ISNUOMOJAMAS modernus 5 kambarių butas su centraliniu apšildymu. Baldai parduoti. 2387 Belanger. Tel. DO 1206.

PIGIAI PARDUODAMA gerame stovy su radiju ir šildytuvu mašina - automobilis, Mercury firmos, 1947 metų modelio. Teirautis tel. TR 5615. Adr.: 6030 Bannatyne, Verdun.

PARDUODAMAS NAMAS, dviejų, 5-kių kambarių butų, moderniai įrengtas, su garažu ir automatine aliejaus šildymo sistema. Rūsyje įrengtas 1 kambarys.

Kaina \$ 18.000, įmokėti apie \$ 11.000. Teirautis 5659 Bourbonniere, Rosemount. Tel. TU 2892 (kalba angliskai ir prancūziškai).

PARDUODAMAS gerame stovyje vienas aliejum kūrenamas pečius ir vienas gazuinis pečius. Pamatyti galima kiekvieną dieną arba vakarais. Ten pat išnuomojamas vienas švarus kambarys vienam vyrui. Adresas: 2110 Wurtele St., Montreal, E.

STREIKUOJA FABRIKAS. Gold-Cupfer-Silver fabrikas darbininkai streikuoja jau ketvirtą savaitę. Darbininkai jį kasdien pikietuoja. Tuo tarpu vyksta ir darbininkų derybos su darbdaviais dėl darbo atlyginimo ir kitų reikalų.

Moteriškių paltų siuvėjai, priklausančios International Ladies Garment Workers unijai, sudarė naują sutartį ir gauna naujų pagerinimų — atlyginimai pakelti 5-12 centų valandai, dvi savaitės metinių apmokymų atostogų ir tt.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

SKELBIMAS

Baigiantis gegužinių sezonui ir artėjant šaltesniems rudens vakarams, Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, Toronto skyrius, rugpjūčio 30 d., 7 val. 30 min. vakaro, UNF salėje, 297 College St. rengia

LINKSMĄ RUDENS SEZONO ATIDARYMO

šokių vakarą.

Gros modernus džazas. Veiks bufetas su įvairiais gėrimais ir užkandžiais. Be to, bus ir kitų prašmatnybių. Visus laukia atsilankant, o atsilankiusieji — nesigai lėsite.

LAS Toronto Skyriaus Valdyba.

KLB-LOKŲ POSEDIS

ši penktadienį, rugpjūčio 22 d. 8 val. vak.

SLA 123 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Montrealy šaukiamas ši sekmadienį, rugpjūčio 24 dieną 12 val. 15 min. 377 Willibrord Ave, AV parapijos salėje. Praeiniečiai buvo pasveikinti ir ta proga prisiminta, kad abi tautos visada gražiai sugyveno, ko mokesčio, prašome susimokėti. Naujai kopuon yra priimti 8 nariai.

YRA SERGANČIŲ

Sunkiai serga p. Uldukis; St. Luko ligoninėje gydomas Adomas Limanavičius ir General ligoninėje Vincas Mickus.

SUSILAUKĖ PRIEAUGLIO

Pp. Gaveliai susilaukė sūnaus.

Langeliečiai pp. Chichinskai susilaukė dukters. Pp. Jonelai pakrikštijo dukrą Audrą nę-Oną. Krikštėviais buvo M. Andrulionienė ir J. Mačionis.

P. A. MATULIŲ BUVO PAGAVUSI SROVĖ

P. A. Matuliuvi bežuklaujant, valtį pagavo stipri St. Lauryno upės srovė ir pradėjo nešti į krioklius. Vos ne vos pasisekė išsigelbėti.

PP. LEKNICKAI

jau sugrįžo iš kelionės į New Yorką, New Jorsey ir kitas Amerikos vietas, kur jie buvo gražiai priimti ir maloniai pasisvečiavę sugrįžo į Montrealį.

SVEIKATOS DEPARTAMENTO METAS ĮSPEJA,

kad nesiektyti vaikai į mokyklas nebus priimti. Skiepijimas vykdomas ligi rugpjūčio 29 d. Stodami į mokyklą, vaikai turės turėti oficialų pažymėjimą, kad yra įskiepyti.

JAUNOSIOS SKAUTES

rugpjūčio 17 d. turėjo išvyką į užmiesčius, bet dalis jų, sugrįžusios, dar spėjo atsilankyti ir popietinin Montrealio lietuvių subuvimam.

TAUTIEČIAMS GALI GERAI PATARNAUTI.

Jonas Budėnas, gyvenęs Ville Lasalle, 169 nr. 3 Ave, telf. TR 9157, laisvalaikį dirba staliaus ir tekintojo darbus; daro stalus, staliukus, kėdes, lovas, vaikams lovytes, kanojus, spintas ir tt. Darbą atlieka gražiai, stipriai ir, palyginus su krautuvų kainomis, tik tai už pusę kainos. Tautiečiai, reikalingi tokių reikmenų, visada į jį gali kreiptis po darbo, vakarais, nurodytu adresu.

„NL“ REDAKCIJOJE LANKESI

neseniai atvykusi iš Anglijos p. S. Vyte, užsiskiusi „NL“ ir beatostogaudamas p. Česėkas, nusipirkęs čia knygų.

KANADOS TAUTINĖJE PARODOJE TORONTE, LIETUVIŲ SKYRIUS.

Kas metai rugpjūčio m. pasitokė Stanislava Apana baigoje Toronte įvyksta visos Kanados tautinė paroda — ją Prane Rukšytė su Paulium Reaplanko milijonai žmonių, ne vien iš Kanados, bet iš viso pasaulio.

Parodos išlaidų našta iki šiol gulė vien ant Toronto lietuvių organizacijų - bendruomenės. Šiais metais lietuvių skyriui reikia da daugiau užsė, nes be kitų išlaidų, reikia mokėti ir už 30 dienų, 8 val. vakaro. Parodos vietą, o lietuvišką parodos skyrių norėjęs įrengti kuo gražiausiai ir puošniausiai. Juo gražiau ir išpūdingiau pasirodysime, tuo labiau užkariuosime svetimtųjų simpatijas ne tik mums, bet ir mūsų kėnčiančiai ir laisvės ryto laukiančiai tėvynei.

Ši paroda nėra vien Toronto lietuvių, bet visos Kanados lietuvių reprezentacinė paroda, todėl mes kreipiamės į visas lietuviškas organizacijas ir mielus tautiečius prašydami paramos aukomis.

Mielas lietuvi-e, kuriame Kanados kampelyje bebūtum, tan kiame miške, prakaite paskendęs farmoje ar užiančiame mieste fabriko, nepamiršk, kad ir mes torontiečiai tuo pačiu sunaudojame kiaušius kasdieniškai, o savo uždarbui ir po ilso laiko dalį skiriame lietuviškiems reikalams, tai yra mūsų visų bendriems reikalams.

Paroda prasidės rugpjūčio m. 23 d. ir tęsis dvi savaites, taigi iki to laiko turime būti pasiruošę. Aukos krašome siųsti Toronto ALOK prezidiumo kasišinko vardu: Mr. J. Novogrodskis, 708 Wendermere Av. Toronto, Ont.. Parodai ekspozicijos, parodos komiteto pirmininko vardu: Mr. T. Valius, Pine Crest Rd. Toronto, Ont. Toronto Ap.LOK Prezidiumas.

SUSILAUKĖ PRIEAUGLIO Justina ir Bonifacas Sriubis kiai susilaukė sūnaus. Pirmagimis ir tėvai sveiki ir džiaugiasi šeimynine laime. Saliomėja ir Balys Sakalauskai susilaukė dukros. Pp. Rusinai taip pat susilaukė sūnaus.

Pp. Juozapavičių Raimundas -Vytenis, pp. Reginų Liucija -Viga, pp. Zalagėnų Silva-Jonė ir pp. Zutaunų Jonas-Dainius pakrikštijti.

SUTUOKTUVĖS

Susituokė Rapolas Kulvietis ir turėjo gražų pokylį.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perdavimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos, pilietybės, paskolų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopos informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Amerikos ir Europos universitetuose.

UŽEIKITE ARBA PARASYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

907 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM. 6-4880.

DEMESIO!

Norintiems pirkti arba parduoti namus, krautuves, restoranas ir tt., mielai tarpininkauju. Nemokamai suteikiu įvairias informacijas, parūpinu tinkamomis sąlygomis paskolas. Mes turime namų pardavimui įvairiomis kainomis ir daugiausiai lietuvių mėgstamose rajonuose bei g-vėse. Jūsų patarnavimui

JUOZAS KASKELIS

Telf.: WA 2646; WA 2647; WA 2648

R. TESLIA REAL ESTATE & INSURANCE BROKER

575 Queen Str. W. (prie Bathurst str. antras aukštas)

TORONTO.